

Uplatnění projektového řízení u žadatele o projekt financovaný prostřednictvím veřejných prostředků

Michal Bárta

Bakalářská práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michal Bárta**
Osobní číslo: **A11653**
Studijní program: **B3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Informační technologie v administrativě**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Uplatnění projektového řízení u žadatele o projekt financovaný prostřednictvím veřejných prostředků**
Téma anglicky: **The Application of Project Management by Applicants for Projects Funded by Public Funds**

Zásady pro vypracování:

1. Provedte literární rešerži na dané téma.
2. Seznamte se s hlavními principy fungování dotačních programů v podmínkách České republiky.
3. Popište možnosti specializovaných elektronických systémů pro správu projektů.
4. Analyzujte specializované veřejné elektronické systémy pro správu dotačních programů na straně poskytovatelů dotací.
5. Vytvořte projektovou žádost na vybraný dotační titul s využitím nástrojů projektového řízení.
6. Navrhněte zjednodušení tvorby projektové žádosti s využitím kancelářského software.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. NĚMEC, Vladimír. Projektový management. 1. vyd. Praha: Grada, 2002, 182 s. ISBN 80-247-0392-0.
2. SCHWALBE, Kathy. Řízení projektů v IT: kompletní průvodce. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2011, 632 s. ISBN 978-80-251-2882-4.
3. ROSENAU, Milton D. Řízení projektů: příprava a plánování, zahájení, výběr lidí a jejich řízení, kontrola a změny, vyhodnocení a ukončení. Vyd. 2. Praha: Computer Press, 2003, xiv, 344 s. ISBN 80-7226-218-1.
4. MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2009, 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.
5. HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAYTOVÁ. Veřejné finance. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 340 s. ISBN 978-80-7357-497-0.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Michal Pleva

Ústav počítačových a komunikačních systémů

Datum zadání bakalářské práce:

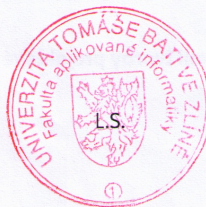
7. února 2014

Termín odevzdání bakalářské práce:

27. května 2014

Ve Zlíně dne 7. února 2014

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
děkan

prof. Ing. Karel Vlček, CSc.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalárska práca sa venuje problematike podávania žiadosti o dotáciu z verejného rozpočtu a využitia projektového riadenia pri tvorení tejto žiadosti. V teoretickej časti je vysvetlený pojem dotácia a aký sú poskytovatelia. Ďalej sú popísané možnosti dotácií z Európskej únie, ktorá je najväčším zdrojom pre dotácie. Je tu tiež opísaný postup poskytnutia a čerpania finančnej podpory. Praktická časť sa zameriava na podanie žiadosti a metódy projektového riadenia projektu potrebného pre podanie žiadosti. Ďalej pojednáva o softvérovej podpore riadenia projektu kde charakterizuje vybrané programy pre správu projektu a webové aplikácie pre podanie žiadosti.

Klíčová slova:

dotácia, fondy EÚ, projekt, žiadosť, riadenie projektu, softvérová podpora

ABSTRACT

Thesis is concerned about the issue of application for a subsidy from the public budget and the use of project management in the construction of this application. In the theoretical section explains the concept of money and what the providers. Further options are described subsidies from the European Union, which is the largest source of grants. Also described herein is a process for providing financial support and drawing. The practical part focuses on the application and project management method project required to file an application. Further discusses the software project management support which characterizes the programs selected for the project manager and web applications to file an application.

Keywords:

subsidy, EU funds, project, request, project management, software support

Touto cestou by som rád poďakoval Ing. Michalovi Plevovi za vedenie mojej bakalárskej práce a za jeho ústretový prístup pri riešení akéhokoľvek problému, ktorý sa vyskytol.

Tiež by som sa rád poďakoval aj svojim rodičom a všetkým blízkym za vytrvalú podporu v priebehu celého štúdia.

Prehlasujem, že odovzdaná verzia bakalárskej práce a verzia elektronická nahraná do IS/STAG sú totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I. TEORETICKÁ ČASŤ	10
1 DOTÁCIE OBECNE	11
1.1 Štátny rozpočet.....	15
1.2 Národný fond.....	16
2 FONDY EURÓPSKEJ ÚNIE	17
2.1 Štrukturálne fondy.....	17
2.1.1 Európsky fond pre regionálny rozvoj ERDF	18
2.1.2 Európsky sociálny fond ESF.....	18
2.1.3 Fond súdržnosti.....	19
2.2 Regionálna politika	19
2.2.1 Ciele regionálnej politiky.....	20
2.3 Programové obdobie 2007-2013.....	21
2.3.1 Tématické operačné programy.....	22
2.3.2 Regionálne operačné programy	26
2.3.3 Operačné programy Praha.....	30
2.3.4 Európska územná spolupráca.....	31
2.4 Programové obdobie 2014-2020.....	34
3 PRIEBEH POSKYTNUTIA FINANČNEJ PODPORY A JEJ ČERPANIE	36
3.1 Na úrovni Českej republiky	36
3.1.1 Podanie žiadosti	36
3.1.2 Vyhodnotenie žiadosti	36
3.1.3 Uzatvorenie zmluvy	36
3.1.4 Vyúčtovanie	37
3.1.5 Kontrola	37
3.2 Na úrovni Európskej únie	37
3.2.1 Vyhlásenie výzvy.....	37
3.2.2 Hodnotenie a výber projektu.....	37
3.2.3 Realizácia a preplácanie.....	37
3.2.4 Certifikácia.....	38

II. PRAKTICKÁ ČASŤ	39
4 ŽIADOSŤ O DOTÁCIU	40
4.1 Projekt.....	40
4.1.1 Projektová dokumentácia.....	41
4.2 Žiadosť.....	44
4.2.1 Vytvorenie žiadosti	44
4.2.2 BENEFIT7	46
4.2.3 Informačný systém Technologickej agentúry Českej republiky.....	48
5 SOFTVÉROVÁ PODPORA	50
5.1 Microsoft Project	50
5.2 Merlin.....	52
5.3 Microsoft Excel.....	55
ZÁVER	58
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY.....	59
ZOZNAM OBRÁZKOV	62
ZOZNAM TABULIEK	63
ZOZNAM GRAFOV	64

ÚVOD

V dnešnej dobe už asi nenájdeme nikoho kto by nepočul niečo o financovaní projektov z verejných prostriedkov tzv. dotáciách. To, že väčšina ľudí vie o existencii dotácií, ale neznamená, že vedia na akom princípe fungujú, k čomu slúžia, kto ich poskytuje a ako ich je možné získať. V práci popíšem proces podania žiadosti od vytvorenia cez správu projektu, cez potrebné náležitosti k žiadosti až po samotné podanie žiadosti.

V prvej časti budem všeobecne pojednávať o dotáciách. Na začiatok stručne zhrniem čo sa kde o dotáciách píše či už negatívne alebo pozitívne. Pokračovať budem vysvetlením pojmu dotácia. Čo to je, aké dotácie existujú, kto ich poskytuje na území Českej republiky a kto môže byť príjemcom dotácie. Taktiež popíšem zdroj verejných prostriedkov, ktorým je štátny rozpočet.

V druhej časti sa budem podrobnejšie zaoberať finančnými prostriedkami z Európskej únie. Popíšem zdroje týchto prostriedkov, ktorými sú fondy EÚ. Pokračovať budem rozoberaním jednotlivých operačných programov v programovom období 2007-2013. Zameriavať sa budem na to pre koho a na aký účel sú tieto programy vytvorené a aké finančné prostriedky sa z nich dajú čerpať. Taktiež stručne popíšem nadchádzajúce programové obdobie 2014-2020 a upozorním na zmeny oproti predchádzajúcemu obdobiu.

Nasledovná časť bude zameraná na poskytnutie a čerpanie dotácií. Opíšem tu aké sú postupy pre získanie dotácie či už zo štátneho rozpočtu alebo z Európskych fondov.

V praktickej časti sa budem venovať projektu a samotnému vytvoreniu žiadosti. V časti o projekte vysvetlím tento pojem a rozoberiem aké metódy z projektového riadenia sú potrebné a používajú sa na vytvorenie projektovej dokumentácie, z ktorej neskôr bude vychádzať vyplňovanie žiadosti o dotáciu. Ďalej popíšem čo všetko je pri vytváraní žiadosti potrebné vyplniť do formulárov a čo je potrebné priložiť alebo vytvoriť aby bolo možné podať žiadosť o dotáciu. Uvediem aj elektronické systémy, v ktorých sa žiadosti podávajú.

Posledná časť bude zameraná na softvérovú podporu riadenia projektov od jednoduchých, na ktoré stačí obyčajný kancelársky softvér až po tie zložitejšie, na ktoré je treba profesionálny nástroj na riadenie projektov. Popíšem možnosti vybraných programov v rôznych operačných systémoch (Windows, Mac OSX).

I. TEORETICKÁ ČASŤ

1 DOTÁCIE OBECNE

V literatúre a článkoch sú dotácie väčšinou popisované ako výborný prostriedok, ktorý pomáha rastu ekonomiky a pomáha podporovať projekty. Jeden autor sa vyjadril takto: „Dotácie sú významným faktorom súčasného ekonomického prostredia. Ich efekty sú veľmi komplexné. Je jasné, že firma, ktorá by ich ignorovala, sa dostáva do problematickej pozície. Ich využitie tak, aby boli naozaj prínosom, však vyžaduje istú opatrnosť.“ [24] Vyjadril sa neutrálne, ale už je náznak problému keďže máme byť ostražitý a opatrný. Ostatní autori už, ale pozitívni neboli. „Dotácie nevedú k rastu, ale k znižovaniu konkurencieschopnosti. Mnohokrát sa to v minulosti skúsilo a mnohokrát sa to potvrdilo. Zakaždým sa pri tom hovorilo „this time is different“. It never was.“ [26]

Iný autor to zase vidí takto: „Každé prerozdelené peniaze rast ekonomiky znižujú, teda aj európske štrukturálne a poľnohospodárske dotácie celkový rast európskej ekonomiky znižujú. Princípom štrukturálnych fondov je, že uspeje podnikateľ, ktorý uspeje u úradníkov so žiadosťou o dotáciu. Naproti tomu na trhu uspeje podnikateľ, ktorý uspeje u klientov, ktorí sú ochotní za jeho tovar a služby dobrovoľne zaplatiť.“ [27]

Ďalším zaujímavým postrehom je tento príspevok: „Podčiarknuté a sčítané, skutočné európske peniaze predstavujú menej než 40 percent všetkých nákladov na projekty financované takzvané z dotácií. Viac než 60 percent predstavujú peniaze, ktoré priamo alebo okľukou idú z českého štátneho rozpočtu.“ [25]

Dotácie teda nie sú zase až tak prospešné ako nám prezentujú média. Po prieskume a zhromažďovaní informácií k tejto práci som teda narazil na prevažnú časť negatívnych názorov na dotácie, ktoré ničia ekonomiky štátov a devastujú voľný trh a konkurencieschopnosť na trhu.

„Dotácie majú paradoxne neblahý vplyv na ekonomiku. Krivia voľný trh a slobodné podnikanie. Šťastím v nešťastí je kríza. Peniaze ubúdajú a na dotácie zostáva čoraz menej peňazí. Pre dotované pohroma, pretože si život bez dotácií nevedia predstaviť. Pre nedotovaných úľava, pretože sa zrazu stávajú konkurencieschopnými. Boj proti premnoženým dotáciami bude trvať ešte dlho. Ale až raz skončia dotácie, pôjdu zase mnohí do práce“ zhrnul autor na záver svojho príspevku. [28]

Dotácie sú v rôznych článkoch a knihách charakterizované rôzne. „Pojem dotácia je možné charakterizovať ako nenávratné financovanie určitého programu, projektu alebo činnosti, ktoré je priznané uchádzačovi po splnení vopred stanovených podmienok vo

výberovom konaní.“ [12] Na slovenskom webe centrálného portálu pre neziskové organizácie je dotácia definovaná zase takto: „Štátna dotácia sa chápe ako prídelenie prostriedkov (najmä finančných) zo štátneho rozpočtu, v rámci právom regulovaného procesu (napr. z verejného rozpočtu alebo štátneho účelového fondu), fyzickej alebo právnickej osobe. Štátna dotácia predstavuje zúčtovateľnú sumu finančných prostriedkov. Vo všeobecnosti ide o platbu, ktorú inštitúcia poskytuje jednotlivcovi alebo inštitúcii bez toho, že by očakávala nejakú protihodnotu.“ [11] Najlepšie je podľa mňa pojem dotácia definovaný v nasledujúcom súvetí: „Dotácia je forma poskytnutia určitého množstva finančných prostriedkov z verejných rozpočtov a to buď zo štátneho rozpočtu, územného rozpočtu alebo taktiež z prostriedkov Európskej únie právnickým alebo fyzickým osobám.“ [2] Zákonne sú dotácie upravené v zákone č. 218/2000 Zb. o rozpočtových pravidlách a o zmene niektorých súvisiacich zákonov a to v znení „Pre účely tohto zákona sa rozumie: dotáciou peňažné prostriedky štátneho rozpočtu, štátnych finančných aktív alebo Národného fondu poskytnuté právnickým alebo fyzickým osobám na stanovený účel“ [1]

„Je dôležité si uvedomiť, že obce väčšinou na projekty vyčleňujú väčšie množstvo finančných prostriedkov ako je požadované. Je to spôsobené obavou zo sankčných postihov pri nedodržaní pomere spoluúčasti, čo môže mať pre obecný rozpočet katastrofálny dopad. Obce samozrejme môžu dočasný nedostatok finančných prostriedkov riešiť návratnými zdrojmi. To však nemusia podmienky projektov pripúšťať, a tiež to má svoje negatívne dôsledky, ako je budúce zaťaženie rozpočtov splátkami istiny a úrokov.

Jedným z krátkodobého aj strednodobého hľadiska neodstrániteľných negatívnych efektov programového financovania môže byť "stabilizačný efekt". Ten vzniká, ak je väčšina nenárokových dotácií presunutá do režimu programového financovania. Tým sa síce podporí fiškálna decentralizácia, ale prostriedky nebude možné použiť na zníženie disparancií vzniknutých napr. vplyvom rozdielných životných podmienok a pod.“ [22]

„Česká republika je na tom úplne najhoršie zo všetkých európskych krajín. Za minulý rok sme mali bilanciu desať miliárd korún nevyčerpaných z európskych fondov. V rámci celej EÚ je to 16 miliárd, takže my tvoríme väčšiu časť tejto straty, a to je skutočne veľmi neradostné zistenie“ uviedla Ministerka pre miestny rozvoj Věra Jourová. [21] Podľa odborníkov je to dané zbytočne zložitou byrokraciou: "Ide o dôsledok prehnanej byrokracie českých kontrolórov, ktorí u nás na dotácie dohliadajú. Kontroly projektu k verejným zákazkám často vedú neodborne. Dôsledkom sú časové prieťahy,

počas ktorých príjemcovia dotácií musia vysvetľovať, čo je a čo už nie je v súlade so zákonmi. Kontrolóri sa tiež často zameriavajú iba na formálne chyby, ktoré na zadávacie konanie nemajú žiadny vplyv, a za tie sa potom úplne nezmyselne krátia žiadateľom dotácie" poznamenala Lucie Žilková právnička, ktorá sa zaoberá verejnými zákazkami. [21]

Poskytovateľom dotácie je ústredný orgán štátnej správy alebo iný subjekt určený zákonom, ktorý môže na základe zákona poskytnúť dotáciu zo štátneho rozpočtu. Dotácie bývajú často viazané na nejakú mieru spoluúčasti príjemcu. To znamená, že nie všetky vynaložené náklady budú pokryté dotáciou, ale časť finančných prostriedkov musí vynaložiť aj príjemca dotácie. Spoluúčasť sa pohybuje v rozmedzí do 20 % celkových finančných prostriedkov poskytnutých štátom alebo iným orgánom, ktorý je oprávnený poskytovať dotácie.

Hlavné dôvody používania dotácií sú :

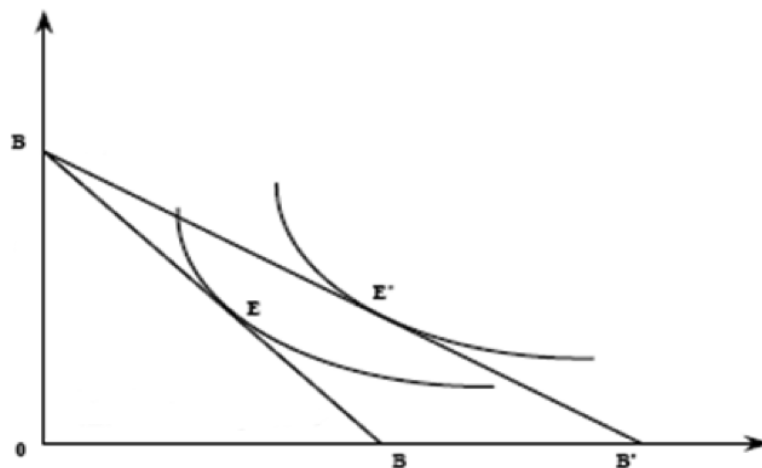
- tzv. fiškálna priepasť – v prípade existencie „vertikálnej nerovnováhy“, príjmy územných samosprávnych celkov sú nižšie ako výdajová zodpovednosť¹,
- fiškálna nerovnosť – tzv. horizontálna nerovnosť prameniaca z odlišných fiškálnych kapacít²,
- fiškálna neefektívnosť – prameniaca z odlišných fiškálnych kapacít,
- medzištátne cezhraničné efekty. [2]

¹ Štát si ponecháva dane s veľkým daňovým základom a veľkým výnosom zatiaľ čo územnej samospráve prenecháva nedostatočné daňové príjmy, ktoré spravidla nevytvárajú dostatočné zdroje na pokrytie výdavkov.

² Dotácia je poskytovaná preto aby obyvateľstvu v rôznych obciach a regiónoch, ktoré platia dane s rovnakými sadzbami, boli obce a regióny schopné poskytovať podobnú skladbu statkov a služieb daného štandardu.

Dotácie sú nenávratné a môžu byť určené na konkrétny účel alebo naopak nemusia. To znamená, že ich môžeme rozdeliť na dve základné skupiny a to účelové a neúčelové.

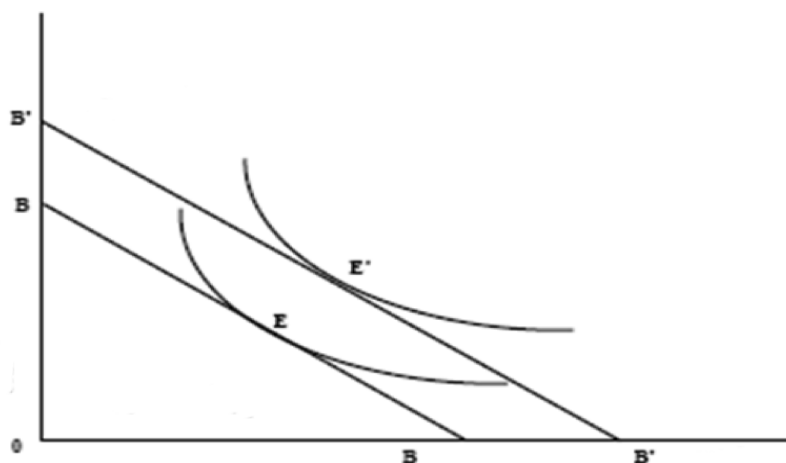
- účelové – poskytované na splnenie určitého účelu, to znamená, že ich použitie je presne vymedzené. Ak je určená na verejný statok musí ju príjemca využiť na verejný statok. Dochádza k substitučnému efektu dotácie (Graf 1).
- neúčelové – sú poskytované bez špecifického účelu na strane príjemcu, zvýši sa rozpočtová hranica. Neúčelové dotácie vyvolávajú dôchodkový efekt (Graf 2).

Graf 1: Efekt účelovej dotácie [23]

Legenda: BB – rozpočtové obmedzenie pred poskytnutím účelovej dotácie

BB' – rozpočtové obmedzenie po poskytnutí účelovej dotácie

Graf 2: Efekt neúčelovej dotácie [23]

Legenda: BB – rozpočtové obmedzenie pred poskytnutím neúčelovej dotácie

BB' – rozpočtové obmedzenie po poskytnutí neúčelovej dotácie

Na grafoch je jasne vidieť efekty a rozdiely medzi účelovou a neúčelovou dotáciou. V grafe 1 vidíme, že po poskytnutí dotácie sa zvýši spotreba statku iba na ose x. V grafe 2, ktorý znázorňuje poskytnutie neúčelovej dotácie pozorujeme zvýšenie spotreby všetkých sledovaných statkov.

Ďalej môžeme dotácie rozdeľovať z hľadiska nárokovateľnosti:

- nárokovateľné – vo väčšine prípadov sa jedná o dotácie, ktoré vyplývajú priamo zo schváleného zákona o štátnom rozpočte;
- nenárokovateľné – sú poskytované na základe žiadostí v rámci vyhlásených programov, grantov atď.

Poskytovateľ dotácie môže byť ústredný orgán štátnej správy, Akadémia vied ČR, úrad práce, Grantová agentúra ČR, Technologická agentúra ČR, krajské úrady, obecné a mestské úrady alebo organizačná zložka štátu, ktorú určí schválený zákon a v neposlednom rade aj Európska únia.

Príjemca dotácie môže byť právnická alebo fyzická osoba pokiaľ splňuje podmienky dané programom alebo právnym predpisom. Samozrejme je nutné aby dotácia bola schválená poskytovateľom na základe žiadosti, ktorú si podal žiadateľ.

Samozrejme dotácie neprinášajú len pozitíva, ale majú aj negatívne následky na niektoré oblasti ekonomiky.

Problémy môžeme podľa Pekovej zhrnúť nasledovne:

- využívanie predovšetkým účelových dotácií, čo nepodporuje zvýšenie nezávislosti v rozhodovaní a prehlbovanie zodpovednosti prijímateľov za použitie dotácií,
- prepadávaniu nevyužitých dotácií, čo nevyhovuje cieľovému plánovaniu, prognózovaniu,
- často nezodpovedné, neprofesionálne rozhodovanie orgánov obcí o použití dotácií,
- oboje tak neumožňuje zvýšiť alokačnej efektívnosti. [10]

1.1 Štátny rozpočet

Štátny rozpočet je hlavným verejným rozpočtom štátu. Je to centralizovaný peňažný fond, ktorý tvorí príjmovú a výdajovú stránku štátu. Štátny rozpočet plní tri hlavné funkcie:

- alokačnú – o použití týchto zdrojov sa rozhoduje na vládnej úrovni,
- distribučnú – spravodlivé rozdeľovanie finančných prostriedkov verejnosti,

- stabilizačnú – financie zo štátneho rozpočtu teda verejné financie slúžia na zaistenie úrovne zamestnanosti, cenovej stability a ekonomického rastu.

V prípade štátneho rozpočtu môžeme hovoriť aj o celoštátnej bilancii predpokladaných príjmov a výdajov za jeden kalendárny rok. Štátny rozpočet sa schvaľuje každoročne a schvaľuje ho Poslanecká snemovňa Parlamentu Českej republiky. ŠR sa schvaľuje ako zákon a teda je zverejnený v Zbierke zákonov. Orgánom pre správu štátneho rozpočtu Českej republiky je Ministerstvo financií. Zákon o štátnom rozpočte pre nadchádzajúce obdobie je zvyčajne schvaľovaný na konci súčasného obdobia, to znamená na konci kalendárneho roku. Pre rok 2014 bol štátny rozpočet schválený 19. decembra 2013 v podobe zákona č. 475/2013 Sb., o štátnom rozpočte České republiky na rok 2014.

Štátny rozpočet má dve zložky. Príjmovú a výdajovú. Príjmy štátneho rozpočtu vyplývajú z daní (čo je asi polovica príjmov), ďalej je ako príjem poisťovne na sociálne zabezpečenie, rôzne poplatky, clá a v neposlednom rade aj dotácie poskytnuté z rozpočtu Európskej únie. Výdajovú časť štátneho rozpočtu tvoria výdaje na dôchodky, sociálne dávky, platy štátnych zamestnancov, rôzne dotácie, výdaje na investície, prevody do miestnych a krajských rozpočtov a odvody do rozpočtu EÚ. V pozícii voči Európskej únii je Česká republika čistý príjemca pretože dostáva oveľa viacej finančných prostriedkov než odvádza. [8]

1.2 Národný fond

Národný fond je súčasťou Ministerstva financií a bol založený v roku 1998. Je to centrálné miesto na prevod a správu finančných prostriedkov z fondov Európskej únie určených pre Českú republiku. Tieto financie slúžia k financovaniu regionálnej politiky na území Českej republiky. Tok prostriedkov z fondov Európskej únie do Národného fondu spravuje alebo koordinuje Ministerstvo financií. Čerpanie a využitie prostriedkov Národného fondu sa riadi rozpočtovými pravidlami Českej republiky. “Ministerstvo ako platobný orgán koordinuje riadenie finančných tokov prostriedkov poskytnutých z rozpočtu Európskej únie Národnému fondu a spravuje tieto prostriedky. Ministerstvo koordinuje riadenie finančných tokov prostriedkov poskytnutých z finančných mechanizmov a spravuje tieto prostriedky.” [6]

2 FONDY EURÓPSKEJ ÚNIE

Fondy Európskej únie (EÚ) slúžia ako hlavný nástroj európskej politiky hospodárskej a sociálnej súdržnosti (HSS). Finančné prostriedky obsiahnuté v týchto fondoch majú za cieľ znižovanie ekonomických a sociálnych rozdielov medzi členskými štátmi Európskej únie a taktiež znižovanie rozdielov medzi regiónmi v daných štátoch. Politika hospodárskej a sociálnej súdržnosti sa môže nazývať aj regionálna politika Európskej únie. Politika súdržnosti v európskom meradle znamená, že bohatšie a vyspelejšie štáty EÚ prispievajú pomocou fondov na rozvoj štátov, ktoré sú chudobnejšie aby sa zvýšila kvalita života v celej EÚ.

Regionálna politika sa radí medzi najvýznamnejšie politiky Európskej únie a únia na ňu vynakladá viac ako tretinu svojho spoločného rozpočtu. Hlavnou úlohou je pomôcť štátom a regiónom, ktorých rozvoj zaostáva za priemerom EÚ. Pomoc je formou dotácií, ktoré napomáhajú zlepšovaniu a vyrovnávaniu ekonomiky, infraštruktúry a životnej úrovne členských štátov EÚ a ich regiónov. V Európskej únii sa Česká republika zaraďuje k chudobnejším štátom európskeho zoskupenia.

Pre každé obdobie sú stanovené jasné ciele, ktorých chce HSS dosiahnuť. Na splnenie týchto cieľov Európska únia disponuje tromi fondmi. Dvomi štrukturálnymi fondmi a Fondom súdržnosti.

2.1 Štrukturálne fondy

Ako je spomenuté v predchádzajúcej časti sú tieto fondy určené pre chudobnejšie alebo inak znevýhodnené oblasti alebo regióny. Finančné prostriedky v týchto fondoch sú odčerpávané cez tzv. programové obdobia. Programové obdobia sú niekoľkoročné cykly s jasne definovanými cieľmi. V Českej republike to bolo obdobie 2004-2006, obdobie 2007-2013 a nasleduje pripravované obdobie 2014-2020.

Existujú dva štrukturálne fondy

1. Európsky fond pre regionálny rozvoj ERDF
2. Európsky sociálny fond ESF

2.1.1 Európsky fond pre regionálny rozvoj ERDF

ERDF vznikol v roku 1974. Cieľom tohto európskeho fondu je vyrovnávať rozdiely medzi členskými štátmi európskej únie, ich regiónmi a podporovať udržateľný a stabilný rast. V súčasnej dobe patrí k najvýznamnejším štrukturálnym fondom a je v ňom zároveň najviac finančných prostriedkov z pomedzi fondov. Jeho prostriedky sú určené pre všetky ciele programového obdobia 2007-2013. To znamená, že zasahuje do veľa oblastí a teda má široký záber podpory pre rôznorodé projekty. Podporuje investičné projekty ako sú napríklad budovanie kanalizácie, obnova alebo výstavba športových areálov, podpora pre začínajúcich podnikateľov, podpora cestovného ruchu, rekonštrukcie kultúrnych pamiatok, budovanie ciest a železníc a mnoho ďalších. Finančné prostriedky na podpory zastrešované fondom ERDF, čo sú všetky 3 ciele regionálneho rozvoja, sa teda rozdeľujú do nasledujúcich oblastí:

- investície do podnikov s cieľom vytvoriť nové udržateľné pracovné pozície,
- budovanie infraštruktúry,
- finančná podpora miestneho a regionálneho rozvoja,
- investície zamerané na životné prostredie,
- podpora zdravia a vzdelania,
- výskum a technologický vývoj. [4] [5]

2.1.2 Európsky sociálny fond ESF

Hlavným zameraním fondu ESF je podpora neinvestičných projektov. Zodpovedný orgán za riadenie podpory z fondu ESF je na území Českej republiky Ministerstvo práce a sociálnych vecí. Cieľom alebo poslaním ESF je znižovanie nezamestnanosti, podpora sociálneho začleňovania osôb so zameraním na rozvoj trhu práce a ľudských zdrojov. Jedná sa o :

- pomoc nezamestnaným osobám pri vstupe na trh práce,
- celoživotné vzdelávanie,
- zavádzanie moderných metód organizácie práce a podnikania,
- rozvoj kvalifikovanej a prispôsobivej pracovnej sily.

Finančné prostriedky fondu ESF napomáhajú alebo by mali napomáhať zapájaniu nezamestnaných, dlhodobo nezamestnaných osôb a k rýchlejšiemu zapájaniu mladých ľudí do pracovného procesu. To znamená celkovo stabilizovať a posilniť rast zamestnanosti. ESF smeruje podporu vo väčšej miere do dlhodobých strategických programov, ktoré

nepomáhajú regiónom len v Českej republike, ale po celej Európskej únii. Uprednostňované sú samozrejme regióny, ktorý nedosahujú európsky priemer, ale zaostávajú za ním. Vďaka zameraniu na slabšie regióny do nich potom prúdia finančné prostriedky či už zo zahraničia alebo z domácich zdrojov a tým prispievajú tiež ku zlepšeniu ekonomickej situácie, prosperity regiónu a konkurencieschopnosti. [4] [5]

2.1.3 Fond súdržnosti

Nazýva sa taktiež Kohézny fond. Vznikol v roku 1994 a bol založený s cieľom napomáhať menej prosperujúcim štátom vyrovnáť sa európskemu štandardu. Na rozdiel od predchádzajúcich fondov nepodporuje regióny, ale celé štáty. Podmienkou na čerpanie fondu súdržnosti je aby hrubý národný produkt štátu nedosahoval 90 % priemeru Európskej únie a má zostavený program smerujúci k splneniu podmienok hospodárskeho vyrovnania (tzv. konvergenčný program). Podobne ako u ostaných fondov je podpora zameraná na investičné projekty avšak len na infraštruktúrne projekty väčšieho rozsahu so zameraním na energetickú a dopravnú infraštruktúru a ochranu životného prostredia. Finančná podpora z Fondu súdržnosti môže byť pozastavená rozhodnutím Rady, pokiaľ členský štát vykazuje príliš vysoký deficit a túto situáciu sa nesnaží riešiť vhodnými opatreniami.

V súhrne je podpora alebo pomoc z fondov Európskej únie smerovaná na projekty podporujúce rozvoj miest a obcí, rozvoj cestovného ruchu, rozvoj infraštruktúry, ochranu životného prostredia, podporu zamestnanosti, vedu a výskum, rozvoj podnikania atd. O peniaze z fondov Európskej únie môžu žiadať na základe vytvoreného projektu nasledovní žiadatelia: obce, kraje, ministerstvá, podnikatelia, neziskové organizácie, školy, vzdelávacie inštitúcie, výskumné centrá a ďalšie. [4] [5]

2.2 Regionálna politika

Regionálna politika sa tiež nazýva politika hospodárskej a sociálnej súdržnosti (HSS). Cieľom tejto politiky je odstraňovanie vzniknutých rozdielov ekonomickej a sociálnej vyspelosti jednotlivých regiónov Európskej únie. Tento je možné dosiahnuť podporou rozvoja menej vyspelých regiónov a pomocou štrukturálnych zmien vedúcich k sociálnej a hospodárskej premene. Európska únia je aj napriek veľkým rozdielom v jednotlivých regiónoch členských štátov zaradovaná medzi najviac prosperujúce oblasti vo svetovom meradle. Rozdiely v regiónoch môžu byť spôsobované ich nepriaznivou polohou alebo

nemajú dobre rozvinutú nejakú časť hospodárstva a tým dochádza k jeho úpadku. Regionálna politika nie je uskutočňovaná len na úrovni celej Európskej únie, ale členské štáty pristúpili k systému, v ktorom si sami realizujú vlastnú regionálnu politiku. V tejto politike je cieľom znižovanie rozdielov medzi regiónmi daného štátu a je to prostriedok proti zvyšovaniu nezamestnanosti. Na regionálnu politiku je venovaná viac ako jedna tretina rozpočtu celej Európskej únie. Nástrojmi regionálnej politiky sú už vyššie uvedené štrukturálne fondy a Fond súdržnosti, ktoré slúžia ako finančné zdroje k naplneniu cieľov politiky hospodárskej a sociálnej súdržnosti. Podporuje predovšetkým regióny členských štátov, ktoré nedosahujú 75 % priemeru HDP Európskej únie na jednu osobu. [4] [5]

2.2.1 Ciele regionálnej politiky

V období 2007-2013 boli stanovené tri základné ciele regionálnej politiky. Prostredníctvom štrukturálnych fondov a Fondu súdržnosti spomínaných v predošlej časti je na splnenie týchto troch cieľov vyčlenené 347 mld. eur. [4] [5]

2.2.1.1 Cieľ Konvergencia

Jedná sa o jeden z troch cieľov na programové obdobie 2007–2013 financovaný z Fondu súdržnosti, ESF a ERDF. Plnenie tohto cieľa sa má sústrediť na podporu sociálneho a hospodárskeho rozvoja regiónov NUTS II³ s hrubým domácim produktom (HDP) nižším ako 75 % priemeru celej Európskej únie za referenčné obdobie. Ďalej cieľ Konvergencia pokrýva členské štáty, v ktorých nedosiahne hrubý národný dôchodok (HND) 90% priemeru HND celej Európskej únie za referenčné obdobie. Tento cieľ pokrýva celé územie Českej republiky s výnimkou hlavného mesta Praha, ktoré má HDP vyššie ako 75 % priemeru celej EU. [4] [5]

³ NUTS II - sú to územné štatistické jednotky, tzv. regióny súdržnosti. V Českej republike existuje 8 regiónov súdržnosti. A to: 1. Praha – územie hlavného mesta Prahy 2. Stredné Čechy - Stredočeský kraj 3. Juhozápad - Plzeňský, Juhočeský kraj 4. Severozápad - Karlovarský, Ústecký kraj 5. Severovýchod - Liberecký, Královehradecký a Pardubický kraj 6. Juhovýchod - Vysočina a Juhomoravský kraj 7. Stredná Morava - Olomoucký a Zlínský kraj 8. Moravskosliezsko - Moravskosliezsky kraj. [4]

2.2.1.2 Ciel' Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť

Jedná sa o podporu oblastí alebo oblastí oprávnené čerpať zo štrukturálnych fondov v rámci tohto cieľa v poradí druhého cieľa, ktoré nespádajú pod cieľ Konvergencia. Do cieľa Regionálnej konkurencieschopnosti a zamestnanosti teda zaraďujeme regióny, ktoré majú HDP vyšší ako 75 % priemeru celej EÚ. To znamená, že v týchto oblastiach nie je podpora alebo pomoc tak akútna ako v cieľi Konvergencia. Preto je pre tento cieľ vyhradená podstatne menšia časť finančných prostriedkov. V prípade Českej republiky sa jedná o región Hlavného mesta Praha. Celkovo sa jedná o podporu regiónov na úrovni NUTS II alebo NUTS I⁴. S výnimkou menej rozvinutých regiónov je tento program zameraný na zvýšenie konkurencieschopnosti, podporu podnikania, zníženie nezamestnanosti sociálnych a hospodárskych zmien. [4] [5]

2.2.1.3 Ciel' Európska územná spolupráca

Hlavným zameraním tohto cieľa je podpora cezhraničnej spolupráce regiónov na úrovni NUTS III⁵ a teda hraničných regiónov susediacimi s regiónmi v inom členskom štáte. Pre členskú republiku existuje cezhraničná spolupráca so Saskom, Rakúskom, Bavorskom, Slovenskom a Poľskom. [4] [5]

2.3 Programové obdobie 2007-2013

V tomto programovom období môže Česká republika vyčerpať z fondov Európskej únie až 26,69 mld. €, to je približne 731,40 mld. Kč. Aby štát úspešne mohol čerpať tieto prostriedky musí sám pridať asi 132,8 mld. Kč zo štátneho rozpočtu. Musí tak urobiť z dôvodu spoluúčasti na financovaní projektov z Európskych zdrojov pretože EÚ sa na financovaní podieľa maximálne 85 percentami celkových výdajov. Čerpanie týchto finančných prostriedkov je regionálnej politiky EÚ je realizované pomocou operačných programov. Alokované finančné prostriedky na podporu, čerpanie a ostatné údaje za celé programové obdobie sú zhrnuté v tabuľke číslo 1. Operačné programy sú z hľadiska žiadateľov a realizátorov projektov najvýznamnejšie dokumenty.

⁴ NUTS I – sú to územné štatistické jednotky, úroveň celých členských štátov.

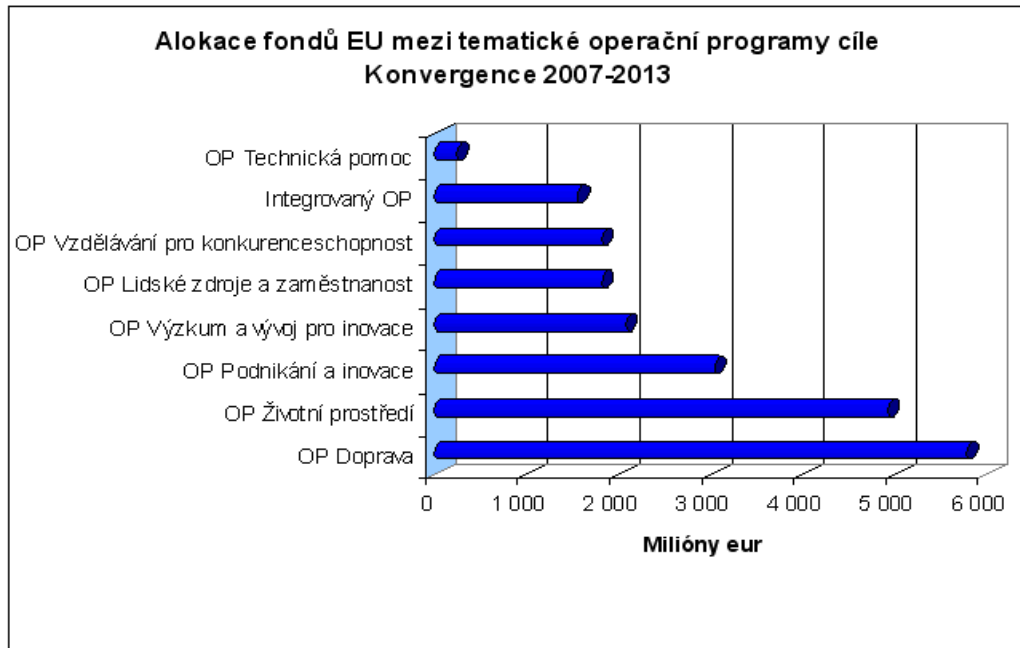
⁵ NUTS III – úroveň krajov v Českej republike.

Operačné programy pre toto obdobie môžeme rozdeliť na:

- tematické operačné programy,
- regionálne operačné programy,
- operačné programy Praha,
- európska územná spolupráca. [4] [5]

2.3.1 Tematické operačné programy

Tematické operačné programy vychádzajú z Národného rozvojového plánu Českej republiky pre obdobie 2007–2013. Riadiacimi orgánmi sú príslušné ministerstvá českej republiky, ktoré musia vypracovať podrobné materiály a konkrétne podmienky projektovej žiadosti. V tomto období je pripravených celkom 8 tematických operačných programov. Tieto programy je možné použiť pre územie celej Českej republiky s výnimkou hlavného mesta Prahy. Toto pravidlo, ale neplatí pre projekty, ktoré čerpajú z Fondu súdržnosti. To znamená projekty, ktoré spadajú pod operačný program Doprava a Životné prostredie. Ďalej existujú programy, ktoré čerpajú finančné prostriedky určené pre cieľ Konvergencia a taktiež pre cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť. Nazývajú sa viac cieľové operačné programy a zahŕňajú celú Českú republiku vrátane Hlavného mesta Prahy. Viac cieľovými operačnými programami sú operačný program Ľudské zdroje a zamestnanosť, Vzdelanie pre konkurencieschopnosť, Technická pomoc a Integrovaný operačný program. Na tematické operačné programy, ktoré majú spoločný cieľ Konvergencia je vyčlenené 21,2 mld. €. Prostriedky boli navýšené o ďalších 75,8 mil. € vďaka viac cieľovým operačným programom. Alokované prostriedky z fondov EÚ sú znázornené v grafe č. 3. [4] [5]

Graf 3: Alokácia tematických OP [4]

Tematické operačné programy sú:

- OP Doprava,
- OP Životné prostredie,
- OP Podnikanie a inovácie,
- OP Ľudské zdroje a zamestnanosť,
- OP Výskum a vývoj pre inovácie,
- Integrovaný OP,
- OP Vzdelávanie a konkurencieschopnosť,
- OP Technická pomoc.

2.3.1.1 OP Doprava

Operačný program doprava je najväčší operačný program v Českej republike. Alokuje 5,821 mld. €, čo je približne 22 % všetkých finančných prostriedkov z fondov EÚ pre Českú republiku. Prioritné osy, ktoré financuje tento program sú: modernizácia železničnej dopravy na sieti TEN-T⁶, výstavba a modernizácia diaľničnej a cestnej siete

⁶ Transeurópska dopravná sieť (Trans-European Transport Networks) [5]

TEN-T, Modernizácia a rozvoj pražského metra a systémy riadenia cestnej dopravy v hl. m. Praha, technická pomoc, modernizácia ciest I. triedy mimo TEN-T, podpora nákladnej prepravy a rozvoj vnútrozemskej vodnej dopravy. [4] [5]

2.3.1.2 OP Životné prostredie

Podľa výšky finančných prostriedkov je to druhý najväčší operačný program. Z fondov EÚ ponúka 4,92 mld. €, čo je približne 18,4 % celkových prostriedkov z fondov EÚ pre ČR. Cieľom tohto projektu je zlepšovanie kvality životného prostredia v Českej republike. Prioritné osy sú: zlepšovanie vodohospodárskej infraštruktúry a znižovanie rizika povodní, zlepšovanie stavu prírody a krajiny, udržateľné využívanie zdrojov energie, zlepšovanie kvality ovzdušia a znižovanie emisií, skvalitnenie nakladania s odpadmi a odstraňovanie starých ekologických záťaží, rozvoj infraštruktúry pre environmentálne vzdelanie a poradenstvo, obmedzovanie priemyselného znečisťovania a znižovanie environmentálnych rizík, technická pomoc. [4] [5]

2.3.1.3 OP Podnikanie a inovácie

Z pohľadu je to tretí najväčší operačný program na území Českej republiky. Je pre neho vyčlenených 3,12 mld. € z fondov EÚ. Operačný program je zameraný na podporu rozvoja podnikateľského prostredia, vznik nových firiem, skvalitňovanie infraštruktúry pre podnikanie. Prioritné osy tohto operačného programu sú: vznik firiem, rozvoj firiem, inovácia, efektívne energie, prostredie pre podnikanie a inovácie, služby na rozvoj podnikania a technická pomoc. [4] [5]

2.3.1.4 OP Ľudské zdroje a zamestnanosť

Tento operačný program patrí do viac cieľových tematických operačných programov. Je teda financovaný z cieľa Konvergencia ako aj s cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť. Vyčlenených je 1,88 mld. € z fondov EÚ pre ČR. Prioritné osy a programy podpory sú definované nasledovné: adaptabilita, aktívne politiky trhu práce, sociálna integrácia a rovné príležitosti, verejná správa a verejné služby, medzinárodná spolupráca a technická pomoc. [4] [5]

2.3.1.5 OP Výskum a vývoj pre inovácie

Operačný program výrazne prispieva k naplneniu cieľa posilnenia rastu konkurencieschopnosti štátu. Je to štvrtý najväčší operačný program ČR s prostriedkami

2,07 mld. € a jeho globálnym cieľom je posilňovanie výskumného, vývojového a inovačného potenciálu Českej republiky. OP Výskum a vývoj pre inovácie má 5 prioritných osí: európske centrá excelencie, regionálne VaV centrá, komercializácia a popularizácia VaV, infraštruktúra pre výuku na vysokých školách spojenú s výskumom a s priamym dopadom na nárast ľudských zdrojov pre výskumné a vývojové aktivity, technická pomoc. [4] [5]

2.3.1.6 Integrovaný OP

Globálnym cieľom Integrovaného operačného programu je posilnenie verejnej správy, verejných a naväzujúcich služieb na území Českej republiky. Tento OP sa taktiež zaraďuje k viac cieľovým operačným programom a celkovo s cieľa Konvergencia a cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť je vyčlenené 1,62 mld. €. Prioritné osy sú: Modernizácia verejnej správy, zavádzanie ICT v územiach verejnej správy, zvýšenie kvality a dostupnosti verejných služieb, národná podpora cestovného ruchu, národná podpora územného rozvoja a technická pomoc. [4] [5]

2.3.1.7 OP Vzdelávanie a konkurencieschopnosť

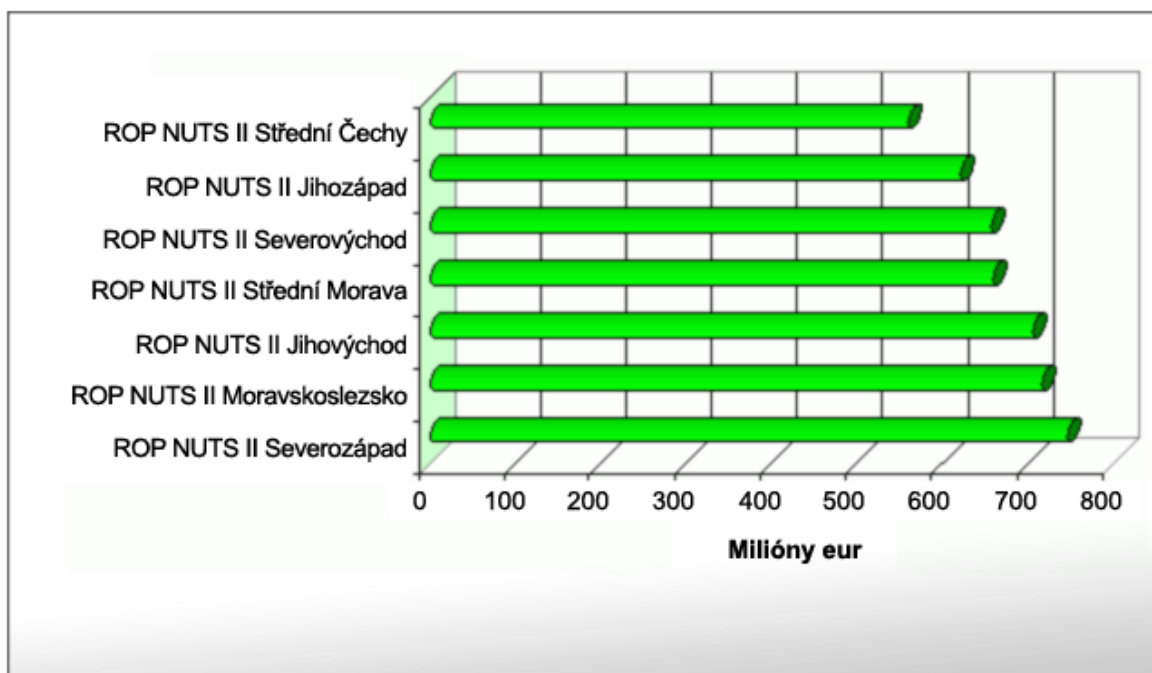
Jedná sa o viac cieľový tematický OP financovaný predovšetkým z cieľa Konvergencie. Z fondov Európskej únie je vyčlenené 1,83 mld. €. Operačný program je zameraný na skvalitnenie a modernizáciu počiatočného, terciárneho a ďalšieho vzdelávania. Štyri prioritné osy sú: Počiatočné vzdelávanie; terciárne vzdelávanie, výskum a vývoj; ďalšie vzdelávanie; systémový rámec celoživotného učenia a technická pomoc. [4] [5]

2.3.1.8 OP Technická pomoc

Všeobecným cieľom tohto operačného programu je zlepšiť jednotné centrálné riadenie, kontrolu, sledovanie a koordináciu Národného strategického referenčného rámca (NSRR), ktorý zastrešuje programy spolufinancované z fondov EÚ v rokoch 2007–2013 na území Českej republiky. Opätovne je to viac cieľový operačný program a má vyčlenené 0,229 mld. € kde skoro všetky finančné prostriedky plynú z cieľa Konvergencie. Tento OP má prioritné osy takéto: podpora riadenia a koordinácie, monitorovanie, administratívna a absorpčná kapacita, publicita. [4] [5]

2.3.2 Regionálne operačné programy

Aj tieto operačné programy sa opierajú o plnenie cieľa Konvergencie, ktorý patrí medzi hlavné ciele programového obdobia 2007–2013. Regionálnych operačných programov je pripravených celkom 7 a sú určené pre celé územie Českej republiky s výnimkou Hlavného mesta Prahy. Tieto operačné programy zastrešujú niekoľko tematických oblastí s cieľom zvýšenia konkurencieschopnosti regiónov, urýchlenia ich rozvoja a zvýšenia atraktivity regiónov pre možné investície od investorov. Snaží sa tak využiť potenciál konkrétneho regiónu a prispieť k jeho vyrovnanému rozvoju. Orgánom, ktorý riadi a je zodpovedný za realizáciu regionálneho operačného programu je Regionálna rada príslušného regiónu. Finančné prostriedky vyčlenené z fondov EÚ činia 4,6 mld. €. Nasledovný obrázok znázorňuje alokáciu prostriedkov pre jednotlivé ROP.

Graf 4: Alokácie jednotlivých ROP [4]

Každý regionálny operačný program reaguje na potreby príslušného regiónu. Môžeme, ale povedať, že sa zameriavajú na podobné témy, ktoré sa dajú zhrnúť do týchto oblastí:

- Dopravná dostupnosť a obslužnosť - projekty typu: výstavba, rekonštrukcia a modernizácia ciest II. a III. triedy; výstavba chodníkov pre nemotorizovanú dopravu; infraštruktúra pre potreby verejnej dopravy - dopravné terminály, železničné stanice, zastávky, informačné systémy, obstaranie vozidiel verejnej

- dopravy; výstavba, rekonštrukcia a modernizácia infraštruktúry verejných regionálnych letísk apod.
- Rozvoj územia - napr. príprava rozvojových území pre podnikanie, bývanie a služby; revitalizácia centra mesta a pamiatkových zón; výstavba, rekonštrukcia a vybavenie objektov občianskej vybavenosti, objektov pre kultúru a voľný čas, objektov sociálnej a vzdelávacej infraštruktúry; stavebná obnova a dostavba verejných priestranstiev, námestí, architektonických prvkov; odstránenie nepoužiteľných stavieb a ekologických záťaží apod.
 - Regionálny rozvoj podnikania – napr. rekonštrukcia, modernizácia a revitalizácia existujúcich objektov pre podnikanie; investície do dopravnej a technickej infraštruktúry priemyselných zón a lokalít menšieho rozsahu; podpora investícií a zlepšenia materiálo - technického vybavenia a podmienok firiem, škôl a učilíšť, ktoré sú určené pre zaškolenie absolventov a osvojenie si praktických zručností atď.
 - Rozvoj cestovného ruchu - tu sa poskytujú finančné prostriedky na výstavbu a rekonštrukciu turistických ciest vrátane sprievodnej infraštruktúry a značenia; rekonštrukcia, modernizácia a rozvoj ubytovacích kapacít; rekonštrukcia kultúrnych a technických pamiatok , rozvoj a obnova športových areálov využitelných primárne pre cestovný ruch vrátane nadväznej infraštruktúry; modernizácia, rozvoj a rekonštrukcia kúpeľných infraštruktúr, apod. [4]

2.3.2.1 ROP Severozápad

Cieľom tohto regionálneho projektu je „zvýšenie kvality fyzického prostredia a premena ekonomických a sociálnych štruktúr regiónu ako predpoklad pre zvýšenie atraktivity regiónu pre investície, podnikanie a život obyvateľov. Prostredníctvom zvýšenia atraktivity regiónu bude dochádzať k jeho konvergencii k priemernej úrovni sociálno-ekonomického rozvoja ČR / EU.“ [7]

Prioritnými osami sú: regenerácia a rozvoj miest, integrovaná podpora miestneho rozvoja, dostupnosť a dopravná obslužnosť, udržateľný rozvoj cestovného ruchu, technická asistencia

Operačný program bol schválený 11.12. 2007 Európskou komisiou a na tento program bola vyčlenená čiastka 762,77 mil. € z Európskeho fondu pre regionálny rozvoj. [4] [5]

2.3.2.2 ROP Severovýchod

„Globálnym cieľom je zvýšenie kvality fyzického prostredia regiónu, čo povedie k zvýšeniu atraktivity regiónu pre investície, podnikanie a život obyvateľov. Prostredníctvom zvýšenia atraktivity regiónu bude dochádzať k jeho konvergencii k priemernej úrovni sociálno-ekonomického rozvoja EÚ.“ [5]

Ciele tohto operačného programu budú rozvíjané v rámci týchto prioritných osí: rozvoj dopravnej infraštruktúry, rozvoj mestských a vidieckych oblastí, cestovný ruch, rozvoj podnikateľského prostredia, technická pomoc.

Pre program ROP Severovýchod je v cieľi Konvergencie z Európskeho fondu regionálneho rozvoje vyčlenených 671,29 mil. €. Operačný program bol schválený 3.12. 2007 Európskou komisiou. [4]

2.3.2.3 ROP Stredné Čechy

„Globálnym cieľom ROP NUTS 2 Stredné Čechy k roku 2013 je vytvoriť podmienky pre dynamický rast HDP regiónu a zabezpečenie vysokej kvality života obyvateľov miest i vidieka prostredníctvom zvýšenia atraktivity regiónu pre bývanie, podnikanie, investície a cestovný ruch.“ [5]

Prioritné osy sú: doprava, cestovný ruch, integrovaný rozvoj územia, technická pomoc.

Prostriedky pre tento operačný program činia 571,72 mil. € a bol taktiež schválený 3.12. 2007 Európskou komisiou. [4]

2.3.2.4 ROP Juhozápad

Primárnym cieľom regionálneho operačného programu Juhozápad je „zvýšenie konkurencieschopnosti a atraktivity regiónu v záujme zvyšovania kvality života jeho obyvateľov.“ [5]

ROP JZ sa skladá zo štyroch prioritných osí: dostupnosť centier, stabilizácia a rozvoj miest a obcí, rozvoj cestovného ruchu, technická pomoc.

ROP Juhozápad bol schválený 3.12. 2007 s výškou finančných prostriedkov 633,65 mil. € z Európskeho fondu pre regionálny rozvoj. [4]

2.3.2.5 ROP Juhovýchod

Hlavným cieľom tohto operačného programu je „posilňovanie konkurencieschopnosti regiónu vytvorením podmienok pre efektívne využívanie rozvojového potenciálu na území regiónu súdržnosti Juhovýchod prostredníctvom komplexného zlepšenie dopravnej dostupnosti a prepojením rozvojových pólův regiónu. Súčasťou globálneho cieľa je aj využívanie potenciálu v oblasti cestovného ruchu a skvalitňovanie podmienok pre život obyvateľov v mestách a na vidieku v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.“ [9]

Prioritné osy vyzerajú nasledovne: dostupnosť dopravy, rozvoj udržateľného cestovného ruchu, udržateľný rozvoj miest a vidieckych sídiel, technická pomoc.

Celkovo je pre program ROP juhovýchod vyčlenené 720,36 mil. €. [4] [5]

2.3.2.6 ROP Moravskosliezsko

Tento regionálny operačný program má za cieľ urýchliť rozvoj regiónu a zvýšiť jeho konkurencieschopnosť efektívnejším využitím jeho potenciálu. „Zameriava sa na zlepšenie dopravnej dostupnosti a prepojenie regiónu vr. modernizácie prostriedkov verejnej dopravy, podporu rozvoja infraštruktúry a služieb cestovného ruchu, prípravu menších podnikateľských plôch a zlepšovanie podmienok na život v obciach a na vidieku predovšetkým prostredníctvom skvalitnenia vzdelávacej, sociálnej a zdravotnej infraštruktúry.“ [29]

Program obsahuje 5 prioritných osí: regionálna infraštruktúra a dostupnosť, podpora prosperity regiónu, rozvoj miest, rozvoj vidieka, technická pomoc.

Prostriedky na tento program sú 734,27 mil. € z fondu Európskej únie. [4] [5]

2.3.2.7 ROP Stredná Morava

Globálnym cieľom je „zvýšenie ekonomickej vyspelosti zlepšenie konkurencieschopnosti regiónu a životnej úrovne obyvateľov vo svojom komplexe komplexné poňatie globálneho cieľa sa týka ako posilnenie ekonomického rozvoja mestských oblastí predstavujúcich rozvojová centra regiónu tak stabilizácia vidieckeho priestoru tento cieľ sa dosiahne prostredníctvom naplnenie vnútorného potenciálu regiónu a ich vidieckym zázemím súčasne však vykazuje svoj vonkajšie rozvojový potenciál ktoré by malo byť naplnením tohto ROP tiež podporený “ [5]

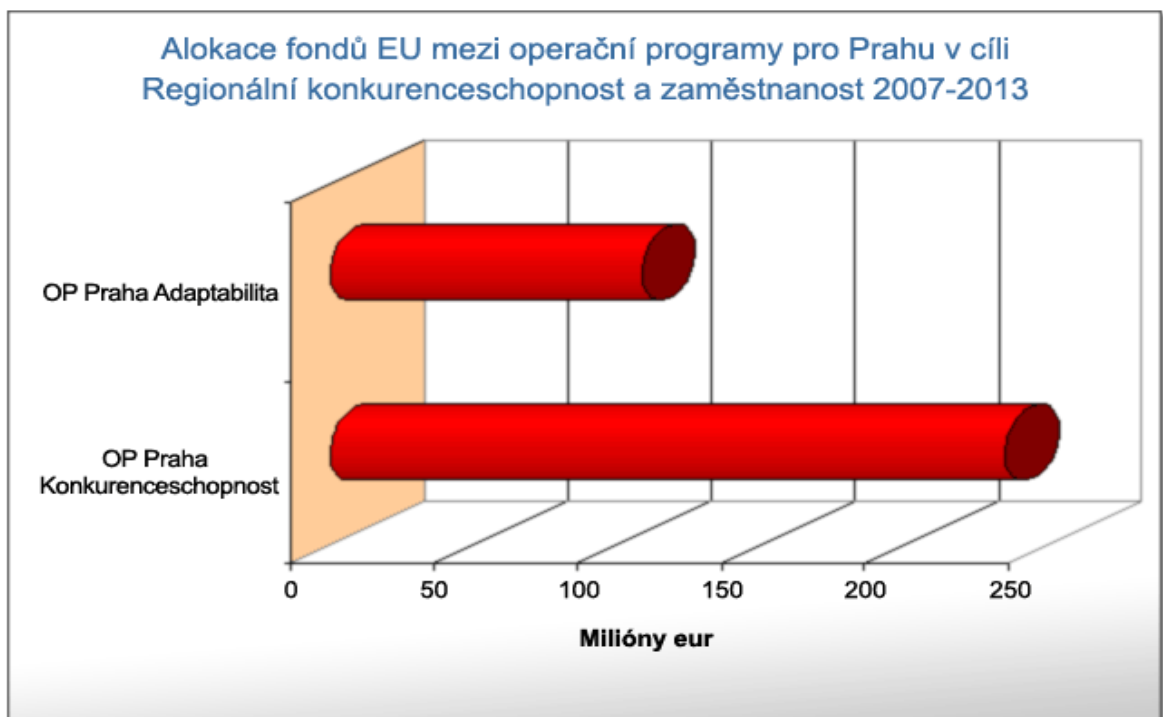
Vyhradený rozpočet pre ROP Stredná Morava je 672,24 mil. €. Program obsahuje 4 prioritné osy: doprava, integrovaný rozvoj a obnova regiónu, cestovný ruch, technická pomoc. [4]

2.3.3 Operačné programy Praha

Medzi hlavnými cieľmi regionálnej politiky patrí aj cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť. Do tohto cieľa spadá v aktuálnom období 2007-2013 iba región Praha, ktorý je súčasťou regiónov súdržnosti Českej republiky. Ostatné regióny patria do cieľa Konvergencia, ktorý napĺňajú skôr spomínané programy. Pre Prahu sú pripravené dva operačné programy :

- operačný program Praha Konkurencieschopnosť,
- operačný program Praha Adaptabilita.

Dva operačné programy, ktoré sú určené výhradne pre Prahu majú kombinovaný charakter ako tematických, tak aj regionálnych operačných programov. Sú určené len pre jeden región, a tým je región Praha. Sú zamerané na širšiu škálu problémových oblastí než ako to bolo v predošlých operačných programoch, ktoré sú skôr úzko zamerané. Riadiacim orgánom pre oba operačné programy je Hlavné mesto Praha. Pre predstavu prostriedkov jednotlivých programy posluží nasledujúci graf (Graf 5). [4] [5]

Graf 5: Alokácia OP Praha [4]

2.3.3.1 Operačný program Praha Konkurencieschopnosť

Je financovaný takmer dvakrát väčšími prostriedkami ako operačný program Praha Adaptabilita, čo činí 241,2 mil. €. Je to dané širokou škálou rôznych projektov, ktoré môžu byť v rámci tohto programu financované – napr. rozvoj električkových tratí, budovanie záchytných parkovísk, výstavba cyklotrás, rozvoj prípojok internetu do obytných domov a menších firiem, rozvoj e-služieb mestskej správy, obnova kontaminovaných a opustených priemyselných areálov a pozemkov, revitalizácia vodných tokov a nádrží, budovanie protipovodňových opatrení, protihlukové steny pozdĺž komunikácií, energetické úspory v budovách, využitie odpadového tepla a obnoviteľných zdrojov energie, rozvoj inovačných centier, podpora partnerstiev výskumných ústavov, Akadémie vied ČR, vysokých škôl a podnikov; podpora zakladania technologicky orientovaných firiem, podpora malých a stredných podnikov atď. [4] [5]

2.3.3.2 Operačný program Praha Adaptabilita

V programe Praha Adaptabilita sa prostredníctvom fondov EÚ spolufinancujú projekty typu: vzdelávacie programy a kurzy najmä v oblastiach komunikačných technológií, komunikačných zručností, udržateľného rozvoja a jazykových vedomostí a zručností, príprava a inovácia metodík a nástrojov ďalšieho vzdelávania, podpora budovania kapacít ľudských zdrojov vo výskume a vývoji, vzdelávanie a poradenstvo pri zakladaní nových firiem, navrhovania a rozširovania inovatívnych a produktívnejších foriem organizácie práce, vzdelávanie a odborná príprava pracovníkov verejnej správy hl. m. Prahy, programy pre začlenenie sociálne znevýhodnených osôb na trhu práce, podpora ďalšieho vzdelávania pracovníkov v sociálnych službách, rozvoj a inovácia vzdelávacích programov na SŠ a VOŠ, rozvíjanie spolupráce škôl, podnikov, vysokých škôl a inštitúcií z oblasti výskumu a vývoja, podpora popoludňajších vzdelávacích programov na školách s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, rozvíjanie dištančných a kombinovaných foriem štúdia, zvyšovanie kvalifikácie pedagogických pracovníkov apod. Vyčlenené finančné prostriedky sú 108,39 mil. € z Európskeho sociálneho fondu pre Českú republiku. [4] [5]

2.3.4 Európska územná spolupráca

V období 2007-2013 vznikol nový cieľ politiky hospodárskej a sociálnej súdržnosti s názvom Európska územná spolupráca. Tento cieľ je realizovaný prostredníctvom

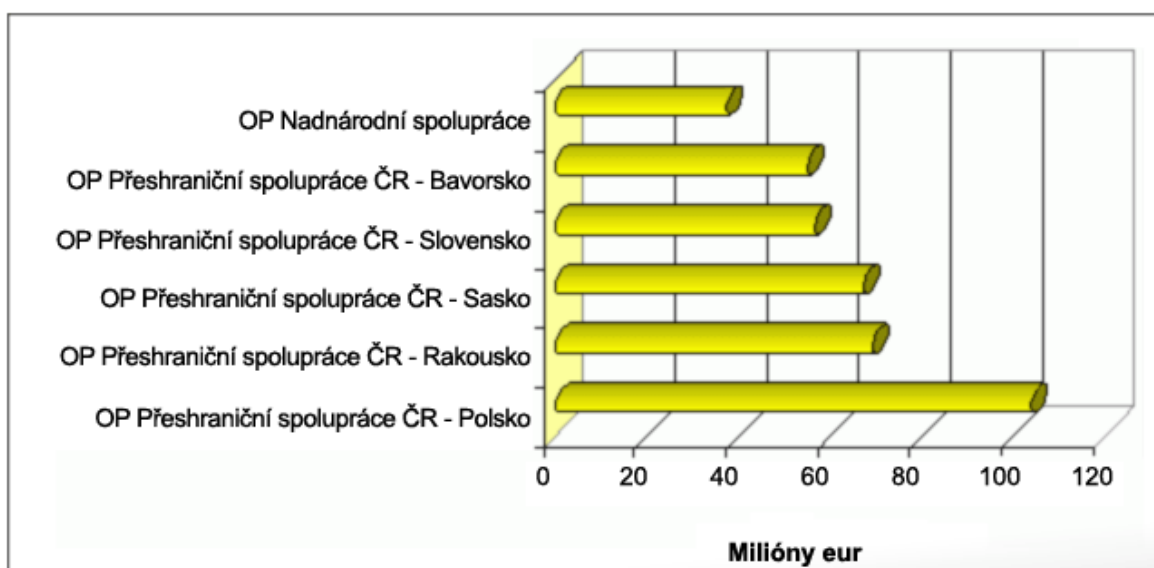
cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej formy spolupráce dvoch sieťových programov, ktorými sú:

- program EPSON 2013 - jedná sa o monitorovaciu sieť pre európske územné plánovanie,
- program INTERACT II - program pre výmenu skúseností z cezhraničnej, medziregionálnej a nadnárodnej spolupráce.

Ak hovoríme o operačných programoch cezhraničnej spolupráce, je nutné uviesť, že sa týkajú vždy regiónov NUTS III susediacich s regiónmi v inom členskom štáte. V Českej republike tak existuje operačný program pre cezhraničnú spoluprácu s Poľskom, Saskom, Bavorskom, Rakúskom a Slovenskom .

Operačný program medziregionálnej spolupráce je spoločný pre všetky členské štáty EÚ a tiež pre Nórsko a Švajčiarsko. Taktiež sieťové programy EPSON 2013 a INTERACT II sú určené pre všetky členské krajiny EÚ .

Pre operačné programy cezhraničnej a Nadnárodnej spolupráce je pre Českú republiku z fondov EÚ vyčlenených 389 mil. €. Rozpočet programov je pre všetky členské krajiny spoločný a nie sú tu určené alokácie fondov EÚ pre jednotlivé štáty. Z fondov EÚ je pre operačný program medziregionálnej spolupráce vyčlenených 321,3 mil. €, pre operačný program ESPON 2013 je alokácia z fondov 34 mil. € a pre operačný program INTERACT II je to 34 mil. €. Informatívne rozdelenie prostriedkov z fondov EÚ, kde existuje rozdelenie medzi zúčastnené štáty je zobrazené v grafe 6. [4] [5]

Graf 6: Rozdelenie prostriedkov z fondov EÚ medzi štáty [4]

Celkové finančné prostriedky pre všetky tri ciele regionálnej politiky a všetky operačné programy sú zhrnuté v nasledujúcej tabuľke č.1.

Tab. 1: Prehľad rozdelenia finančných prostriedkov [17]

OP	ŘO	Celková alokace podpory za celé programové období 2007–2013		Podané žádosti			Projekty s vydaným Rozhodnutím/podepsanou Smlouvou			Finančně ukončené projekty			Propiacedné prostředky příjemcům (vyúčtované)		Prostředky v souhrnných žádostech zaúčtovaných PCO		
		mil. Kč	a	počet	mil. Kč	c	%	počet	mil. Kč	f	%	počet	mil. Kč	i	%	mil. Kč	m
-	-		b	d = c / a	e	g = f / a	h	j = i / a	k	l = k / a	n = m / a						
OP D	MD	151 657,9	342	183 081	209	142 662	94,1	128	50 888	33,6	106 978,2	70,5	95 063,3	62,7			
OP ŽP	MŽP	130 600,7	23 355	240 270	9 618	73 392	56,2	4 165	25 589	19,6	56 574,3	43,3	55 770,9	42,7			
OP PI	MPO	81 821,1	18 326	157 090	10 766	84 321	103,1	6 811	39 559	48,3	50 058,8	61,2	47 725,9	58,3			
OP LZ	MPSV	49 852,2	15 421	100 589	5 225	51 820	103,9	2 650	22 766	45,7	27 486,1	55,1	27 029,7	54,2			
OP VaVpl	MŠMT	55 329,5	373	90 713	176	49 394	89,3	0	0	0,0	21 639,2	39,1	20 786,5	37,6			
IOP	MMR	42 771,2	9 327	63 669	8 119	36 730	85,9	6 848	15 661	36,6	20 772,0	48,6	20 253,6	47,4			
OP VK	MŠMT	46 648,6	22 997	124 518	10 243	42 947	92,1	4 665	14 846	31,8	25 291,7	54,2	25 291,7	54,2			
OP TP	MMR	4 641,2	355	8 542	141	4 133	89,1	84	1 746	37,6	2 216,7	47,8	2 163,1	46,6			
ROP SZ	RR SZ	19 834,3	1 187	39 100	313	13 961	70,4	282	12 154	61,3	12 732,8	64,2	12 271,0	61,9			
ROP MS	RR MS	19 687,2	1 705	32 552	789	15 567	79,1	604	9 882	50,2	11 443,6	58,1	11 307,3	57,4			
ROP JV	RR JV	18 807,6	1 652	33 568	785	17 906	95,2	573	12 694	67,5	12 308,2	65,4	11 982,8	63,8			
ROP SM	RR SM	17 597,4	2 336	32 826	908	14 390	81,8	670	10 849	61,7	11 406,1	64,8	11 263,9	64,0			
ROP SV	RR SV	17 430,0	1 377	35 734	624	16 101	92,4	504	11 586	66,5	12 461,4	71,5	12 273,5	70,4			
ROP JZ	RR JZ	16 589,2	3 162	48 310	819	15 903	95,9	604	11 327	68,3	10 720,7	64,6	10 600,8	63,9			
ROP SČ	RR SČ	14 946,7	1 949	30 842	811	14 485	96,9	630	10 656	71,3	10 010,1	67,0	8 894,3	59,5			
OP PK	HMP	6 339,6	917	13 936	271	6 123	96,6	178	4 346	68,6	4 181,5	66,0	3 859,6	60,9			
OP PA	HMP	2 996,4	3 439	13 875	916	2 826	94,3	444	1 595	53,2	1 829,1	61,0	1 678,3	56,0			
ESF	-	99 497,2	41 857	238 982	16 384	97 594	98,1	7 759	39 207	39,4	54 607,0	54,9	53 999,7	54,3			
ERDF	-	365 593,2	49 979	667 241	27 110	335 031	91,6	19 342	165 950	45,4	217 967,1	59,6	207 693,3	56,8			
FS	-	232 460,4	16 384	342 993	7 239	170 038	73,1	2 739	50 966	21,9	125 536,4	54,0	116 533,2	50,1			
NSRR	-	697 550,8	108 220	1 249 216	50 733	602 662	86,4	29 840	256 124	36,7	398 110,5	57,1	378 226,2	54,2			

2.4 Programové obdobie 2014-2020

Toto nové sedemročné programové obdobie je pripravované od roku 2010. Finančná alokácia zatiaľ nebola pre Českú republiku stanovená. Bude sa jednať podľa odhadu o cca 20,5 mld. €. Presná suma však bude ešte spresnená. Jedným z hlavných princípov tohto nového obdobia je pokračovať v nastavenom systéme využívania európskych fondov. Európska komisia dňa 6.10. 2011 zverejnila balíček šiestich nových opatrení. Tieto balíčky boli schválené 17.12. 2013 a budú tvoriť legislatívny základ pre podporu z Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre obdobie 2014-2020.

Jednými z najvýznamnejších kapitol európskeho rozpočtu v nadchádzajúcom období budú aj tie, ktoré obsahujú fondy zamerané na podporu kohéznej politiky, politiky rozvoja vidieka a Spoločnej námornej a rybárskej politiky. Súhrnne sa tieto fondy budú nazývať "Európske štrukturálne a investičné fondy", v skratke ESIF. Jedná sa o dva štrukturálne fondy: Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), Európsky sociálny fond (ESF), ďalej o Fond súdržnosti alebo Kohézny fond (FS / KF), Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európsky námorný a rybársky fond (ENRF). Náplň týchto fondov sa oproti ich súčasnému zameraniu príliš nemení:

- EFRR (Európsky fond regionálneho rozvoja) bude sústredený najmä na podporu produktívnych investícií prevažne pre malé a stredné podniky, budovanie infraštruktúry pre základné služby občanom a podnikateľom, investície do výskumu a vývoja, do zabezpečenia vnútorného potenciálu regiónov a pre vytváranie sietí, spolupráce a výmenu skúseností;
- cieľom ESF (Európsky sociálny fond) je podporiť vysokú úroveň zamestnanosti a kvalitných zamestnaní, mobilitu pracovných síl, povzbudiť k vyššej úrovni vzdelávania a výcviku, podporovať rovnosť pohlaví, rovnaké príležitosti a nediskrimináciu a podporiť sociálne začlenenie a boj s chudobou;
- KF (Kohézny fond) bude zacielený na investície do infraštruktúry v oblastiach životného prostredia, dopravnej infraštruktúry európskeho významu a efektívneho využívania energie;
- cieľom EPFRV (Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka) je podpora konkurencieschopnosti poľnohospodárstva, udržateľné nakladanie s prírodnými zdrojmi a vyvážený rozvoj vidieckych území;

- podpora ENFF (Európsky námorný a rybársky fond) bude v ČR zameraná na podporu akvakultúry, ktorá bude konkurencieschopná, životaschopná a sociálne aj environmentálne udržateľná, a podporí rozvoj územia. [4]

Okrem rozšírenia počtu zapojených fondov patrí medzi novinky v programovom období 2014-2020 aj zníženie počtu cieľov na 2 (Investície pre rast a zamestnanosť a Európska územná spolupráca), vyčlenenie 3 kategórií regiónov podľa parametrov ich ekonomickej výkonnosti, nastavenie systému predbežných podmienok, vyššia merateľnosť prínosu podporených operácií (dôraz na plnenie stanovených indikátorov), finančná závislosť na rýchlosti a kvalite čerpania (výkonnostný rámec), vyššia miera uplatnenia územne špecifického prístupu a využitia integrovaných nástrojov, vyššia miera využívania finančných nástrojov na úkor dotácií, rozšírenie a špecifikácia spôsobov zjednodušeného vykazovania výdavkov, zjednodušená a medzi fondmi aproximovaná pravidlá oprávnenosti výdavkov, sprísnenie pravidiel pre vyplácanie záloh členským štátom a ďalšie. Zmenou prejdú aj operačné programy, ktorých počet sa zredukujú zlúčením niektorých operačných programov z obdobia 2007-2013 (Tab.2). [4]

Tab. 2: Porovnanie OP [16]

Počet	2007-2013	Počet	2014-2020
1	ROP NUTS II Severozápad	1	Integrovaný regionální operační program
2	ROP NUTS II Moravskoslezsko		
3	ROP NUTS II Jihovýchod		
4	ROP NUTS II Severovýchod		
5	ROP NUTS II Střední Morava		
6	ROP NUTS II Jihozápad		
7	ROP NUTS II Střední Čechy		
8	Integrovaný operační program		
9	OP Doprava	2	OP Doprava
10	OP Životní prostředí	3	OP Životní prostředí
11	OP Podnikání a inovace	4	OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
12	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	5	OP Zaměstnanost
13	OP Výzkum a vývoj pro inovace	6	OP Výzkum, vývoj a vzdělávání
14	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost		
15	OP Technická pomoc	7	OP Technická pomoc
16	OP Praha Konkurenceschopnost	8	OP Praha - pól růstu ČR
17	OP Praha Adaptabilita		
18	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko	9	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko
19	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko	10	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko
20	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko	11	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko
21	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko	12	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko
22	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko	13	OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko
23	OP Mezuregionální spolupráce	14	OP Mezuregionální spolupráce
24	OP Nadnárodní spolupráce	15	OP Nadnárodní spolupráce

3 PRIEBEH POSKYTNUTIA FINANČNEJ PODPORY A JEJ ČERPANIE

3.1 Na úrovni Českej republiky

3.1.1 Podanie žiadosti

Prvým krokom k získaniu dotácie musí byť podanie žiadosti v stanovenom termíne poskytovateľmi s uvedenými identifikačnými údajmi žiadateľa a s vopred stanoveným účelom.

3.1.2 Vyhodnotenie žiadosti

Druhým krokom je vyhodnotenie žiadosti poskytovateľom. V prípade, že poskytovateľ podanej žiadosti o poskytnutie dotácie vyhovie, tak vydá písomné rozhodnutie, ktoré musí obsahovať meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu, u podnikajúcich fyzických osôb a právnických osôb aj identifikačné číslo, názov, adresu sídla, názov a adresu poskytovateľa, poskytovanú sumu, účel, na ktorý je poskytovaná suma určená, lehotu, v ktorej má byť stanovený účel dosiahne.

3.1.3 Uzatvorenie zmluvy

Tretím krokom je v prípade kladného rozhodnutia uzavretie zmluvy medzi poskytovateľom a príjemcom. Zmluva obsahuje označenie poskytovateľa a príjemcu, tzn. u fyzickej osoby meno a priezvisko, trvalé bydlisko a rodné číslo, u podnikajúcej fyzickej osoby a právnickej osoby náležitosti podľa osobitného predpisu; účel, na ktorý sa finančné prostriedky z dotácie použijú; výšku finančných prostriedkov a deň, do ktorého ich poskytovateľ príjemcovi poskytne, spôsob poskytnutia finančných prostriedkov (t.j. prevodom finančných prostriedkov na bankový účet príjemcu alebo zriadením čerpaceho výdavkového bankového účtu poskytovateľa prijímateľovi); deň, ktorým zmluva nadobúda účinnosť; deň, do ktorého môže prijímateľ finančné prostriedky používať, a ku ktorému vykoná ich zúčtovanie; deň, do ktorého príjemca predloží zúčtovanie poskytovateľovi a vráti mu časť finančných prostriedkov, ktorú na stanovený účel nepoužil.

3.1.4 Vyúčtovanie

Štvrtým krokom je vysporiadanie dotácie medzi príjemcom a poskytovateľom v rámci finančného vysporiadania. Jedná sa teda o poskytnutie vyúčtovania o použití dotácie poskytovateľovi v stanovenom termíne a prípadné vrátenie nepoužité časti prostriedkov dotácie.

3.1.5 Kontrola

Piatym krokom je preverenie správnosti vyúčtovania, prípadne následná kontrola plnenia podmienok rozhodnutia a schválení vyúčtovania dotácie, prípadne úhradu doplatku dotácie na účet príjemcu.

3.2 Na úrovni Európskej únie

3.2.1 Vyhlásenie výzvy

Riadiace orgány (RO) a sprostredkujúce subjekty (SS) vyhlasujú pravidelne časovo ohraničené výzvy na predkladanie žiadostí o podporu v rámci jednotlivých prioritných osí a oblastí podpory. [4] [5]

3.2.2 Hodnotenie a výber projektu

V termínoch vyhlásených výziev sú na RO / SS podávané žiadosti o podporu, ktoré musia byť v súlade s cieľmi daného operačného programu, z ktorého chce žiadateľ prostriedky čerpať. Podrobné podmienky finančnej podpory sú presne nadefinované vo vyhlásenej výzve. V rámci schvaľovacieho procesu RO / SS hodnotí podané žiadosti a na základe vopred definovaných výberových podmienok vyberá projekty, ktorým bude dotácia udelená. So žiadateľmi, ktorých žiadosti splnia stanovené podmienky, je podpísaný právny akt o poskytnutí dotácie. [4] [5]

3.2.3 Realizácia a preplácanie

Platby príjemcom podpory sa realizujú na základe žiadostí o platbu, ktoré príjemca predkladá na RO / SS. Platby príjemcom prebiehajú formou ex-post platieb (preplatenie výdavkov prijímateľa až po ich vynaložení) či formou ex-ante platieb (formou poskytnutia prostriedkov príjemcovi pred realizáciou jeho výdavkov na projekt). Rozhodnutie o forme platieb príjemcovi je plne v kompetencii RO po dohode so správcom kapitoly štátneho rozpočtu. [4] [5]

Pri predkladaní žiadostí o platbu príjemcovia odôvodnia predkladané výdavky a dokážu, že zodpovedajú podmienkam realizácie projektov obsiahnutých v Zmluve o poskytnutí dotácie. Všetky platobné nároky musia byť podložené dokladmi, ktoré preukážu, že sa jedná o prostriedky vynaložené efektívne, hospodárne, účelne a transparentne. Doklady o projektoch musia byť kedykoľvek k dispozícii pre kontroly a audit. [4] [5]

3.2.4 Certifikácia

Systém finančných tokov (prostriedkov z rozpočtu EÚ) je založený na princípe pred financovania zo štátneho rozpočtu (ŠR) To znamená, že podiel EÚ (až 85 %), ktorý je určený na spolufinancovanie operačných programov, je najprv pred financovaný z rozpočtu jednotlivých kapitol ŠR a až potom je podiel EÚ refundovaný späť do danej kapitoly ŠR zo zdrojového účtu Platobného a certifikačného orgánu. Aby bolo možné podiel EÚ pred financovať zo ŠR, je nutné, aby jednotlivé kapitoly ŠR mali vo svojom rozpočte na daný rok dostatočné množstvo finančných prostriedkov. Certifikáciu na území Českej republiky uskutočňuje Ministerstvo financií ČR. [4] [5]

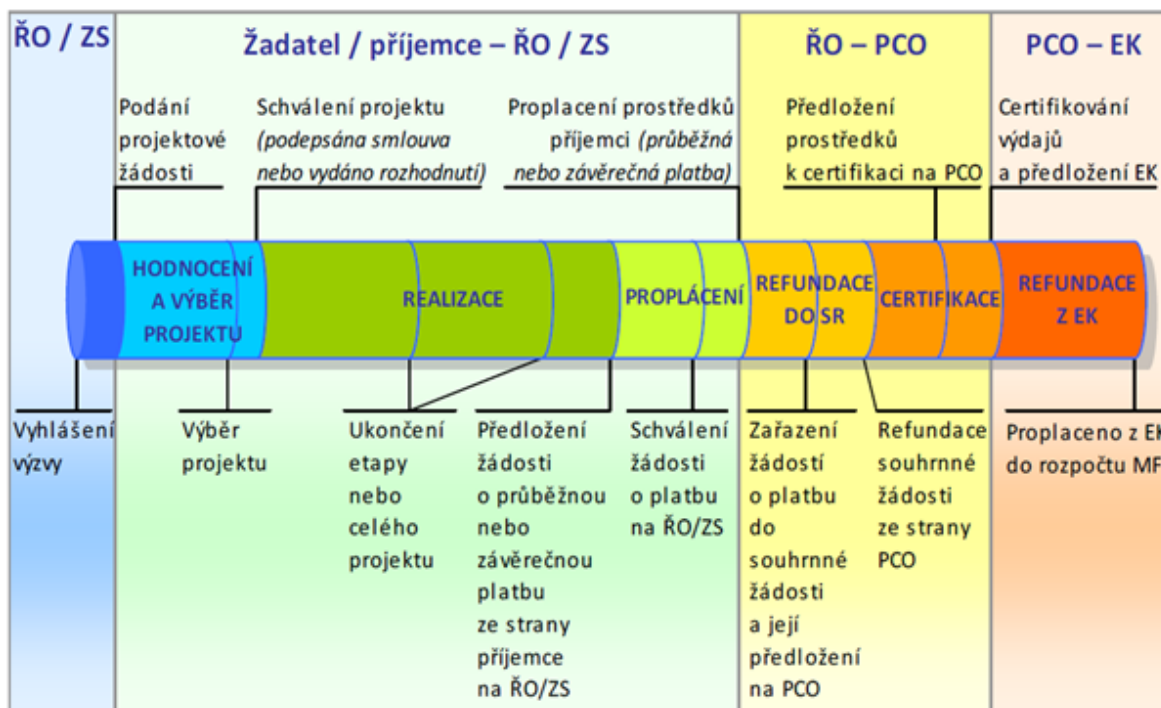

Schéma 1 : Priebeh čerpania finančných prostriedkov [4]

II. PRAKTICKÁ ČASŤ

4 ŽIADOSŤ O DOTÁCIU

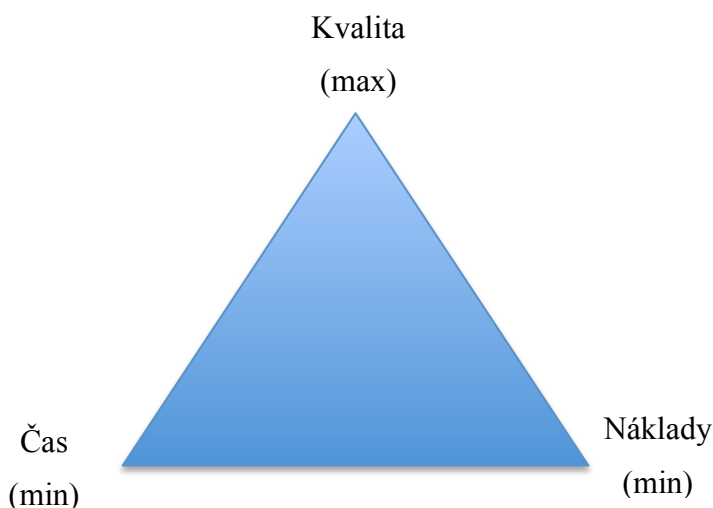
4.1 Projekt

Ako spomínam v predchádzajúcich častiach pre získanie finančných prostriedkov tzn. dotácie zo štátneho rozpočtu alebo z fondov Európskej únie je teda potrebné v prvom rade vytvoriť projekt v rámci nami zvoleného operačného programu, z ktorého chceme podporu čerpať a na základe ktorého môžeme podať žiadosť. Projekt je možné definovať ako časovo obmedzené úsilie vynaložené na vytvorenie unikátneho produktu, služby alebo výstupu.

Projekt býva často definovaný aj ako séria aktivít, ktoré sú zamerané na to, aby boli splnené jasne určené ciele do určitého času a v rámci vytvoreného rozpočtu. V inej literatúre sa zase projekt definuje ako cieľavedomý návrh na uskutočnenie určitej inovácie v daných termínoch zahájenia a ukončenia.

Projekt sa charakterizuje štyrmi typickými znakmi, ktoré sa v projekte vyskytujú spoločne. Má trojrozmerný cieľ, je jedinečný, zahrnuje zdroje a realizuje sa v rámci nejakej organizácie.

Projekt má trojrozmerný cieľ. To znamená, že súčasne sa v ňom splňuje požiadavka na čas, kvalitu a náklady. Označuje sa aj ako trojimperatív (Obr.1).

Obr. 1: Trojimperatív

Zvládnúť projektový trojimperatív znamená robiť kompromis ku kvalite, času a nákladom na projekt. Aby sme dosiahli napríklad plánovanú kvalitu a trvanie (čas) projektu budeme musieť zvýšiť jeho rozpočet. Na druhej strane môžeme zredukovať kvalitu aby sme dosiahli požadovaný čas a splnili finančné ciele. Projekt môže skončiť, v ktoromkoľvek bode trojimperatívu. Záleží len na tom či je odchýlka od podmienok trojimperatívu prijateľná. Odchýlka je u každého projektu individuálna. Niektoré projekty vyžadujú spracovanie v krátkom čase. Iné zasa nemajú za dôležitú podmienku času, ale musia byť spracované v dostatočnej kvalite. [13] [14] [15]

4.1.1 Projektová dokumentácia

Jedným zo základných princípov projektu je tiež riadne vedenie dokumentácie projektu. Dokumentácia projektu je podkladom pre zachytenie myšlienok a nápadov projektového tímu. Majú svoj životný cyklus. Najskôr sa premýšľa, potom plánuje, realizuje a nakoniec vyhodnocuje.

Hlavným cieľom predprojektovej časti je pripraviť projekt na realizáciu. Na konci predprojektovej časti musí byť pripravený projektový plán, podľa ktorého sa bude pri realizácii postupovať a zostavený projektový tím, ktorý bude projekt realizovať.

Hlavným cieľom realizačnej časti projektu je doručiť požadovaný výstup na základe vopred definovaných podmienok - splniť stanovený cieľ.

Hlavným cieľom poprojektovej časti je vyhodnotenie projektu a archivácia projektovej dokumentácie. Je veľmi dôležité zaznamenať spätnú väzbu kľúčových zainteresovaných strán a poučiť sa na chybách, ktoré nastali, aby sa v budúcnosti neopakovali.

V priebehu projektu sa využíva nespočetné množstvo metód, techník, nástrojov a postupov. Niektoré sa po menších úpravách hodia takmer na každý projekt, iné majú uplatnenie ojedinele. Hodí sa napríklad len pre konkrétne odvetvie. V nasledujúcej časti popíšem stručne vybrané metódy a postupy, ktoré sa používajú v riadení projektov. [14] [15] [20] [20]

4.1.1.1 Logický rámec

Vytvára sa na začiatku projektu pre zachytenie myšlienky projektu, stanovenie ukazovateľov jeho úspešnosti a hrubý náčrt riešenia. Na vypracovanie sa používa vzorová tabuľka a zoznam kontrolných otázok. Postup tvorby logického rámca je nasledovný:

- stanoviť účel projektu,
- stanoviť výstupy projektu nutné pre dosiahnutie účelu,
- stanoviť skupiny kľúčových činností pre dosiahnutie každého výstupu,
- stanoviť cieľ,
- overiť vertikálnu logiku (ak - tak),
- stanoviť požadované predpoklady na každej úrovni,
- stanoviť objektívne overené ukazovatele,
- stanoviť prostriedky overenia,
- vykonať kontrolný test podľa zoznamu otázok. [14] [15] [19] [20]

4.1.1.2 Metóda kritickej cesty

Definovaná je ako (časovo) najdlhšia možná cesta zo začiatočného bodu grafu do konečného bodu grafu. Každá kritická cesta sa skladá zo zoznamu činností, na ktoré by sa mal primárne zamerať manažér projektu, ak chce zabezpečiť dokončenie projektu načas. Minimálne jednu kritickú cestu má každý projekt. Dátum alebo čas dokončenia poslednej úlohy na kritickej ceste je súčasne aj čas ukončenia alebo dokončenia celého projektu. Kritické úlohy sa vyznačujú alebo pre ne platí, že časová rezerva sa rovná nule. V praxi to znamená, že keď sa zdrží začiatok danej kritickej úlohy alebo sa predĺži jej plnenie odzrkadlí sa tento časový sklz na ukončení celého projektu. Metóda kritickej cesty zasahuje do časového plánovania v podstate do všetkých častí životného cyklu projektu. [14] [15] [19] [20]

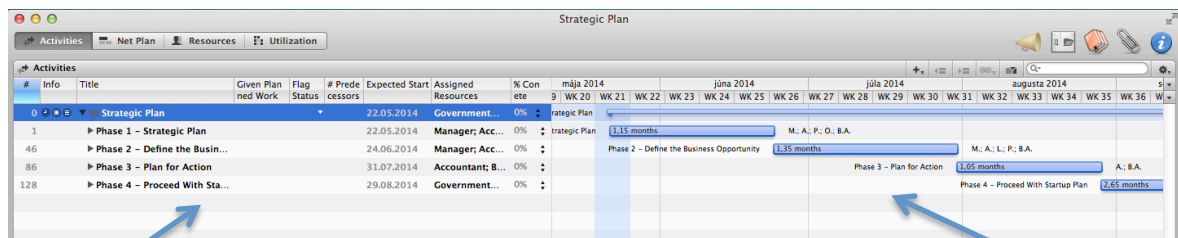
4.1.1.3 WBS (Work Breakdown Structure)

WBS je charakterizovaná ako analytická technika, ktorej výsledkom alebo cieľom je rozložiť projekt do takých činností, ku ktorým je možné priradiť časový horizont, prácnosť a kto danú činnosť bude vykonávať. WBS sa prevažne spracováva pred začiatkom uskutočňovania projektu (Obr.2). [14] [15] [19] [20]

4.1.1.4 Ganttov diagram

Je to prakticky grafické znázornenie WBS analýzy čo znamená, že graficky zobrazuje jednotlivé činnosti ako po sebe nasledujú v čase. V stĺpcoch sa zobrazujú časové obdobia, v ktorých sa plánuje. Tzn. Roky, mesiace, dni poprípade aj hodiny. Vodorovne sa

potom zobrazujú jednotlivé činnosti alebo aktivity, ktoré zodpovedajú logickému sledu a boli rozpísané vo WBS (Obr.12). [14] [15] [19] [20]

WBS

Ganttov diag.

Obr. 2: WBS a Ganttov diagram

4.1.1.5 Riadenie rizík

Cieľom riadenia rizík je aktívne predvídanie neistých udalostí a javov, ktoré môžu spôsobiť odchýlenie od projektových plánov v nákladoch, termínoch a charakteristikách definovaných projektových výstupov. V konkrétnom projekte je riadenie rizík formulované prostredníctvom stratégie riadenia rizík. Stratégia riadenia rizík určuje, akým spôsobom (s využitím akých postupov a nástrojov) bude riadenie rizík vykonávané a ako je riadenie rizík previazané s ostatnými postupmi, nástrojmi celého konania projektu a aké nástroje využijeme pri:

- identifikácii rizík,
- analýze rizík,
- plánovaní opatrení proti rizikám,
- uplatňovaní plánu opatrení. [14] [15] [19] [20]

4.2 Žiadosť

Pre získanie dotácií je teda nutné zabezpečiť rozsiahlu projektovú dokumentáciu a doplniť žiadosť o dotáciu celým radom príloh. Náročnosť na dotačný projekt sa líši podľa druhu dotačného titulu, ktorý hodláte využiť.

Žiadať o podporu z fondov EÚ je možné podávať na základe výziev, ktoré bývajú spravidla uverejnené na internetových stránkach poskytovateľa dotácie. Projektovú žiadosť tvorí tzv. formulár žiadosti, podnikateľský zámer, finančné plány a jednotlivé (povinné a nepovinné) prílohy.

4.2.1 Vytvorenie žiadosti

Forma vyplňania žiadostí a spôsob ich predkladania sa môže líšiť podľa povahy operačného programu. V rôznych operačných programoch sa v žiadosti o financie z fondov EÚ vyplňujú rozdielne údaje a dodávajú iné prílohy, ktoré sú potrebné k úspešnému podaniu a schváleniu žiadosti.

Prvé čo je potrebné vyplniť, je názov projektu. Dôležité je, aby názov projektu vystihoval jeho samotnú podstatu. Mal by byť výstižný, mal by vyjadrovať cieľ projektu, ale zároveň by nemal byť príliš dlhý a komplikovaný.

V žiadosti sa ďalej uvádzajú základné identifikačné údaje žiadateľa tzn. názov, sídlo, právna forma, IČO, štatutárny orgán, predmet podnikateľskej činnosti žiadateľa, kontaktné údaje osoby žiadateľa, apod.

Ďalej sa v žiadosti uvádza aj celková výška oprávnených výdavkov projektu, z ktorých sa vypočítava maximálna miera dotácie v percentách.

Jadrom každej žiadosti je stručné predstavenie projektu (základné parametre projektu), tzn. je potrebné uviesť dôvody, ktoré vás vedú k realizácii projektu, stanoviť ciele projektu a následne popísať ako realizácia projektu povedie k dosiahnutiu týchto definovaných cieľov, ktoré by mali korešpondovať s cieľmi stanovenými v príslušnom operačnom programe, vrátane stanovenia termínu začatia a ukončenia. Tiež je potrebné uviesť do akej prioritnej osi projekt patrí a aké oblasti resp. podoblasti pomoci sa týka.

Hlavnou prílohou žiadosti o verejnú podporu je samotný projekt, tzn. podnikateľský zámer, v prípade náročnejších projektov potom štúdie uskutočniteľnosti. Kým samotná žiadosť má určené kolónky, ktoré je nutné vyplniť, pokyny pre písanie podnikateľského zámeru (štúdie uskutočniteľnosti) sú dané osnovou, ktorej štruktúru by mal žiadateľ dodržať a v prípade že niektoré body osnovy sú pre predmetný projekt

irelevantné, tak túto skutočnosť uviesť. Štruktúra osnovy sa môže do určitej miery líšiť podľa činnosti, ktorá je predmetom projektu a podľa toho, či ide o projekt generujúci príjmy alebo neziskové opatrenia. Má však tiež veľa spoločných bodov ako napr. identifikačné údaje a charakteristika žiadateľa, opis projektu, zabezpečenie udržateľnosti a kontinuity projektu, harmonogram apod. Kvalita spracovania má významný vplyv na hodnotenie a prípadné schválenie vašej žiadosti. Pri tvorbe podnikateľského zámeru by ste sa mali čo najviac držať odporúčanej osnovy. Je nutné si tiež uvedomiť, že nepripravené a nekoncepčné zámery vás môžu zbytočne pripraviť o možnosť získania verejnej podpory.

Ďalším podkladovým materiálom k žiadosti sú finančné plány projektu prípadne aj celého podniku, na základe ktorých je projekt posudzovaný z ekonomického a finančného hľadiska. Hodnotenie sa skladá z bežných metód hodnotenia investičných a neinvestičných projektov. Účelom hodnotenia je na základe údajov z pripravovaného projektu vypočítať možnosť úspešnej realizácie projektu. Plány v sebe obsahujú najmä očakávané toky hotovosti, dobu návratnosti a očakávanú mieru výnosnosti.

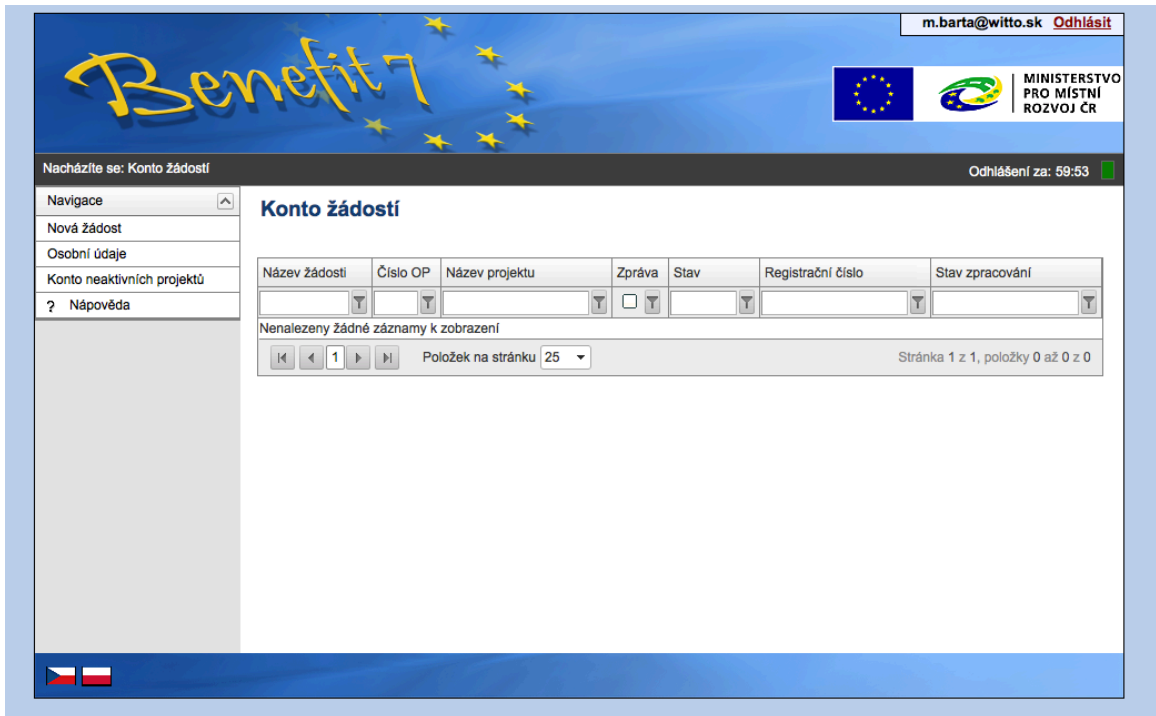
Spoločne so žiadosťou sú poskytovateľmi predkladané tiež prílohy. Prílohy predstavujú väčšinou dokumenty preukazujúce právnu subjektivitu žiadateľa, podklady ako je daňové priznanie, účtovné výkazy, účtovné závierky, doklady preukazujúce majetkovoprávne vzťahy k nehnuteľnostiam, ktorých sa dotkne realizácia projektu, čestné vyhlásenia, uzemní rozhodnutie, stavebné povolenie a veľa iných.

Na podávanie žiadostí slúžia elektronické systémy, ktoré sú založené na báze webových aplikácií. Pre účely tejto práce som si zvolil dve, na ktorých popíšem čo všetko je potrebné vyplniť v žiadosti o dotáciu. Je to Benefit7 a Informačný systém Technologické agentúry Českej republiky. Prvý menovaný slúži iba k podaniu žiadosti elektronickou formou. Druhý umožňuje aj projektové riadenie. K prístupu do oboch aplikácií je nutné sa najprv zaregistrovať.

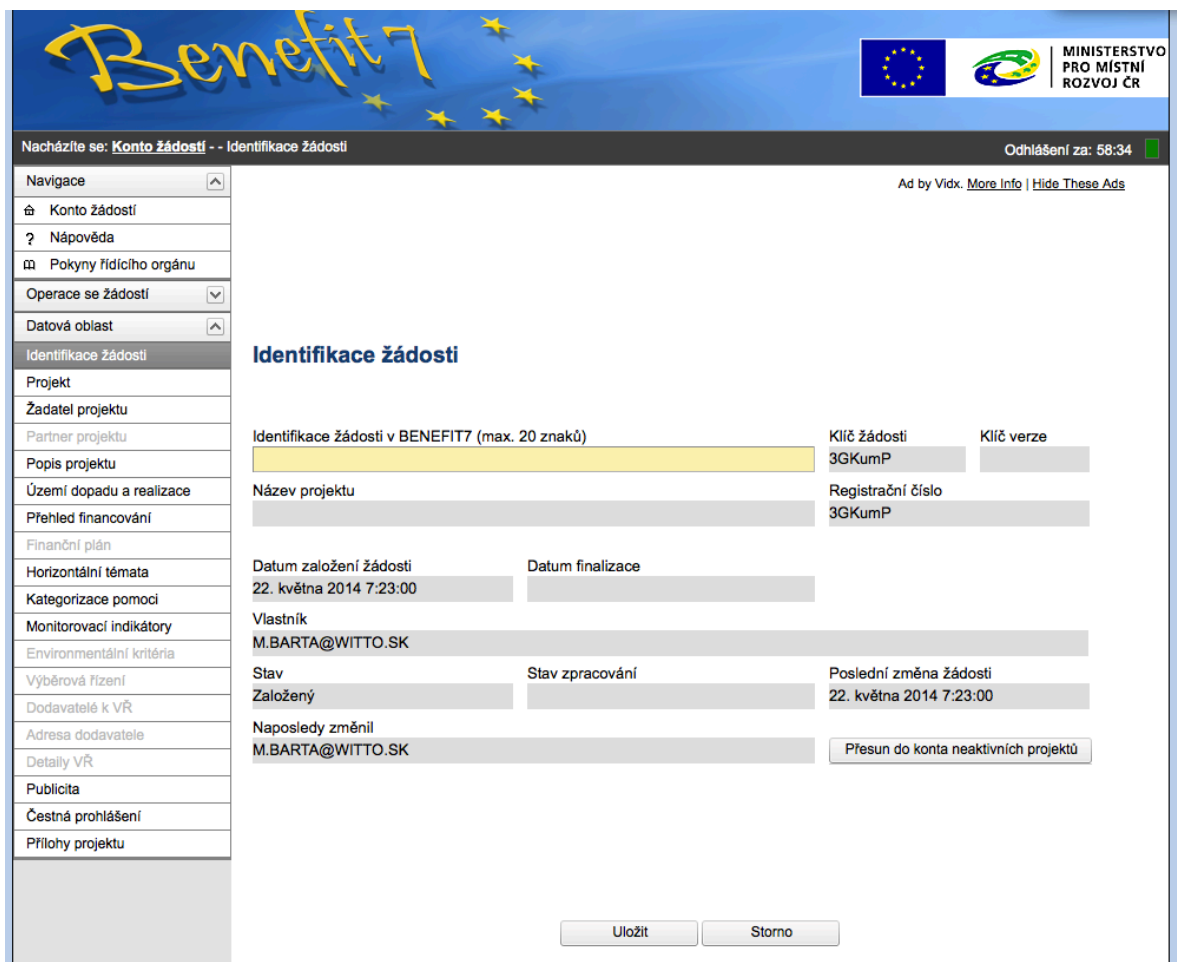
4.2.2 BENEFIT7

Po zaregistrovaní a prihlášení pod Vaším menom a heslom sa dostanete na úvodnú obrazovku, ktorá sa nazýva Konto žiadostí kde sú zobrazené všetky vaše žiadosti a ich stav (Obr.3). Ďalej môžete pokračovať vytvorením novej žiadosti alebo po kliknutí na už vytvorenú žiadosť pokračovať v jej vyplňovaní (Obr.4). Ak si zvolíte, že vytvoríte novú žiadosť v ďalšom kroku si musíte zvoliť operačný program, do ktorého Váš projekt patrí. Všetky potrebné údaje, ktoré treba vyplniť v aplikácii Benefit7 sa zobrazia v ľavom postrannom paneli. Pretože u každého operačného programu sú požiadavky na vyplnenie žiadosti trochu iné tak tie položky, ktoré nie je potrebné vyplňovať sú zošednuté a neaktívne. Všetko čo treba vyplniť by malo byť zrejmé z už hotovej projektovej dokumentácie. Vzhľadom na to, že záložky sú medzi sebou previazané je nutné ich vyplňovať presne podľa poradia v akom sú zoradené aby ste sa vyhli problémom kde sa Vám nemusia načítať informácie v niektorých ďalších záložkách. Pri vyplňovaní žiadosti ubieha v pravom hornom rohu čas. V tejto aplikácii je nastavený čas na 60 minút, ktorý sa každým prekliknutím na inú položku resetuje a odpočítava odznova. V prípade Vašej nečinnosti po celý tento čas, aplikácia uloží prácu a odhlási Vás. Počas práce a vyplňovaní žiadosti musíte priebežne ukladať svoju prácu pretože ak bez uloženia vyplnených údajov prejdete na ďalšiu záložku v ľavom postrannom paneli pridete o predchádzajúce vyplnené údaje. Aplikácia BENEFIT7 je napojená na informačný systém ISZR, ktorý prevádzkuje Ministerstvo financií ČR. Bezproblémové fungovanie aplikácie je poskytovateľom garantované iba na webovských prehliadačoch Internet Explorer, Google Chrome a Firefox. Samozrejmosťou je mať nainštalované posledné verzie a aktualizácie týchto programov. V aplikácii BENEFIT7 prebiehajú pravidelné údržbové a aktualizčné práce počas ktorých je podávanie žiadostí nedostupné. Kompletná aktualizácia prebieha raz do mesiaca a to v presne stanovené dni. Ďalej pravidelne každý deň v skorých ranných hodinách je systém odstavený asi na 5 minút pretože sa spracovávajú všetky alokované systémové prostriedky za predchádzajúci deň.

Aplikačnú úroveň webovej žiadosti BENEFIT7 zaisťuje Ministerstvo pre miestny rozvoj ČR (MMR ČR) a technické zabezpečenie webovej žiadosti BENEFIT7 zaisťuje Centrum pre regionálny rozvoj ČR (CRR ČR). [18]

Obr. 3: Konto žádostí

Obr. 4: Nová žádost

4.2.3 Informačný systém Technologickej agentúry Českej republiky

V tomto systéme sa nepodáva typická žiadosť ako v prípade BENEFIT7. V tejto aplikácii sa v podstate robí návrh celého projektu. V prípade, že je vyhlásená verejná súťaž, môžete v rámci tejto súťaže prihlásiť svoj návrh projektu. Pre založenie nového projektu kliknite na „nový projekt“. Kliknutie Vás presmeruje na obrazovku kde zadáte pracovný názov projektu a prihlásite sa do vybranej verejnej súťaže (Obr.5). Bez tohto kroku sa nedá pokračovať ďalej. Pri tomto kroku som narazil na zaujímavú vec pretože som mal k dispozícii iba jednu verejnú súťaž, do ktorej bolo možné svoj návrh projektu prihlásiť. Neskôr som sa dozvedel, že tam dokonca nemusí byť k dispozícii žiadna verejná súťaž. To sa mi zdá ako trochu nevýhoda tejto aplikácie na rozdiel od aplikácie BENEFIT7, v ktorej si môžete zvoliť konkrétny operačný program a vybrať si výzvu v rámci ktorej budete podávať žiadosť. Po úspešnom prihlásení do verejnej súťaže sa Vám zobrazí už stránka, na ktorej sa návrh projektu realizuje (Obr.6). V ľavom postrannom paneli sú opäť zobrazené položky, ktoré je potreba vyplniť. Je ich tu podstatne viac po rozkliknutí rozklikávacích položiek ako u aplikácie BENEFIT7 pretože sa tu rieši nielen žiadosť, ale vlastne aj celý návrh projektu. Oproti prvej menovanej aplikácii sa mi zdá tento systém trochu neprehľadný a komplikovanejší. Údaje, ktoré je treba vyplniť sa v podstate zhodujú so žiadosťou v BENEFIT7 iba s tým rozdielom, že je ich v tejto aplikácii potrebné vyplniť viacej a podrobnejšie. O tom svedčí aj čas, po ktorom vás aplikácia pri nečinnosti odhlási. Čas je nastavený na 120 minút čo je dvojnásobok ako u BENEFIT7. Ďalším rozdielom oproti predchádzajúcej aplikácii je ukladanie pri vyplňovaní formulárov. Údaje ktoré vyplníte sa pri prechode na inú záložku z ľavého postranného panelu automaticky uložia. Systém nie je stopercentný a preto je poskytovateľom odporúčané aby si vyplnené údaje priebežne ukladali. O úspešne uložených údajoch Vás bude informovať jasne viditeľné zatržítok.

Informační systém Technologické agentury České republiky

Nový projekt

Základní údaje projektu

Pracovní název projektu

Vyhlášení veřejné soutěže v rámci programu

Název programu	Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje EPSILON
Název soutěže	1. veřejná soutěž v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji o podporu od roku 2015 pro Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje EPSILON
Zahájení soutěžní lhůty	06.05.2014 00:00:00
Ukončení soutěžní lhůty	30.06.2014 16:30:00
Možné zahájení projektu	01.01.2015
Délka projektu	12 - 48 měsíců
Přihlášení projektu k soutěži	☐ - zaškrtněte toto políčko, chcete-li svůj projekt přihlásit k této veřejné soutěži v rámci programu
Podprogram, do kterého bude daný projekt podáván v rámci programu	
Prohlášení	☐ Prohlašuji, že jako uživatel IS beru na vědomí, že jakékoliv zneužití systému či úmyslné zadání nepravdivých či neexistujících údajů o návrzích projektů zakládá povinnost k náhradě škody, která tímto počináním poskytovateli vznikne

Založit

SERVIS

Sezení uživatele: 01:59:55
Obnovit sezení

Uživatel: Michal Bárta
Odhlásit

Menu:

- Polymy
- Nový projekt
- Mé projekty
- Nastavení
- Technická podpora

Obr. 5: Přihlášení do veřejné soutěže

Informační systém Technologické agentury České republiky

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE PROJEKTU

Projekt: TA04010382

Pracovní název projektu

Příručka pro uchazeče v PDF

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE PROJEKTU

- 1.1. Identifikační kód projektu
- 1.2. Název projektu v původním jazyce
- 1.3. Název projektu v anglickém jazyce
- 1.4. Veřejná soutěž, do které je daný projekt podáván
- 1.5. Program, do kterého je daný projekt podáván v rámci soutěže
- 1.6. Podprogram, do kterého je daný projekt podáván v rámci programu
- 1.7. Datum zahájení a ukončení projektu
- 1.8. Kód důvěrnosti údajů
- 1.9. Hlavní obor projektu
- 1.10. Vedlejší obor projektu
- 1.11. Další vedlejší obor projektu
- 1.12. Cíle řešení projektu v původním jazyce
- 1.13. Cíle řešení projektu v anglickém jazyce
- 1.14. Klíčová slova v původním jazyce
- 1.15. Klíčová slova v anglickém jazyce
- 1.16. Výsledky projektu
- 1.17. Kategorie výzkumu, experimentálního vývoje
- 1.18. Národní priority orientace
- 1.19. Oborové zaměření projektu
- 1.20. Předmět řešení návrhu projektu

2. PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU

- 2.1. Cíl projektu (účel podpory)
- 2.2. Postup řešení, novost
- 2.3. Použité metody
- 2.4. Současný stav poznání a poznání
- 2.5. Potřebnost a aktuálnost projektu
- 2.6. Výzkumná a/nebo technická řešení

projekt: TA04010382

SERVIS

Sezení uživatele: 01:59:53
Obnovit sezení

Uživatel: Michal Bárta
Odhlásit

Menu:

- Polymy
- Nový projekt
- Mé projekty
- Nastavení
- Technická podpora

Obr. 6: Návrh projektu

5 SOFTVÉROVÁ PODPORA

Využívanie softvérových produktov pre podporu plánovania a riadenia projektov sa stalo takmer štandardom dnešnej doby. Programy sa v priebehu času rozšírili a môžu poskytovať funkcie od zadávania dát o činnosti a nastavovanie väzieb medzi nimi, o zdrojoch projektu a ich priradovanie k úlohám cez porovnávanie reálneho priebehu projektu s pôvodným plánom v reálnom čase po grafickú reprezentáciu analýz projektu.

Stretnúť sa môžeme s jednoduchými programami, ktoré sú určené pre projekty menšieho rozsahu alebo pre potreby projektového manažéra. V dnešnej dobe je softvérov pre riadenie projektov veľké množstvo či už komerčných alebo menej známych a samozrejme existujú aj pre rôzne operačné systémy. S komplexne riešenými programy sa stretneme vo väčších organizáciách.

Pre túto prácu som si zvolil 2 softvéry, na ktorých by som chcel popísať v čom môžu byť prospešné a v čom môžu uľahčiť zložitost' riadenia projektu. Sú to Microsoft Office Project (operačný systém Windows) a Merlin (operačný systém Mac OSX).

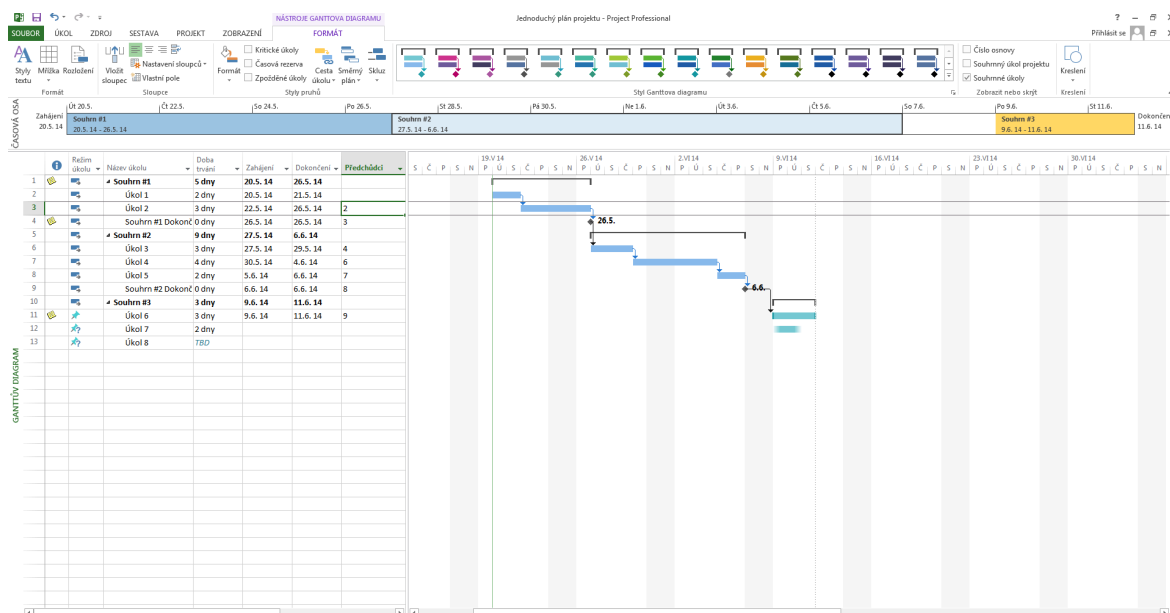
5.1 Microsoft Project

Microsoft Project je software pre podporu riadenia projektov, vytvorený a predávaný spoločnosťou Microsoft. Bol vytvorený ako pomocný nástroj pre projektových manažérov pri plánovaní projektov, priradovaní zdrojov k jednotlivým činnostiam, sledovaní progresu, stanovovaní a sledovaní rozpočtov a sledovaní pracovného vyťaženia zdrojov. Prvá verzia Microsoft Project pre Windows v 1.0 vznikla v roku 1987. Je to rozhodne najrozšírenejším programom pre podporu plánovania a riadenia projektov nielen v Českej republike. Najnovšia verzia Microsoft Project je verzia z roku 2013, ktorá nevybočuje z nového dizajnu office balíčku aj keď k nemu nikdy nebol tento program zaradený.

MS Project sa za roky svojho rozvoja stal programom ponúkajúcim širokú škálu možností a funkcií pre podporu plánovania a realizácie projektu. Microsoft poskytuje štandardnú verziu MS Project vyhovujúce pre prácu manažéra a riadenie projektu. Ďalej ponúka verziu Professional rozšírenú aj o možnosť prepojenia s projektovým serverom, ktorý slúži na koordináciu a riadenie projektu naprieč organizáciou a najnovšou verziou je Pro for Office 365, ktorá umožňuje navyše vysielanie údajov do takmer ľubovoľného počítača prostredníctvom služieb Office 365.

Pri zadávaní činností projektu do aplikácie je MS Project veľmi flexibilný. U každej činnosti je možné nastaviť dobu trvania, konkrétny dátum činnosti, nadradenú činnosť, nastavenie predchádzajúcej úlohy vrátane typu väzieb, priradenie zdrojov k činnosti a je možné pridať ďalšie stĺpce s vopred nastavenými alebo aj vlastnými charakteristikami činnosti.

Klasické zobrazenie činností alebo úvodná obrazovka projektu je sa v aplikácii nazýva Ganttov diagram. V tomto zobrazení sú v ľavej časti okna vypisované činnosti a ich údaje a v pravej časti okna je grafické zobrazenie časového priebehu (jednotka času je volená používateľom) a nadväznosti činností projektu (Obr.7). Ďalším používaným znázornením je sieťový diagram alebo sledovací Ganttov diagram, obe tieto znázornenia zobrazujú aj kritickú cestu projektu.

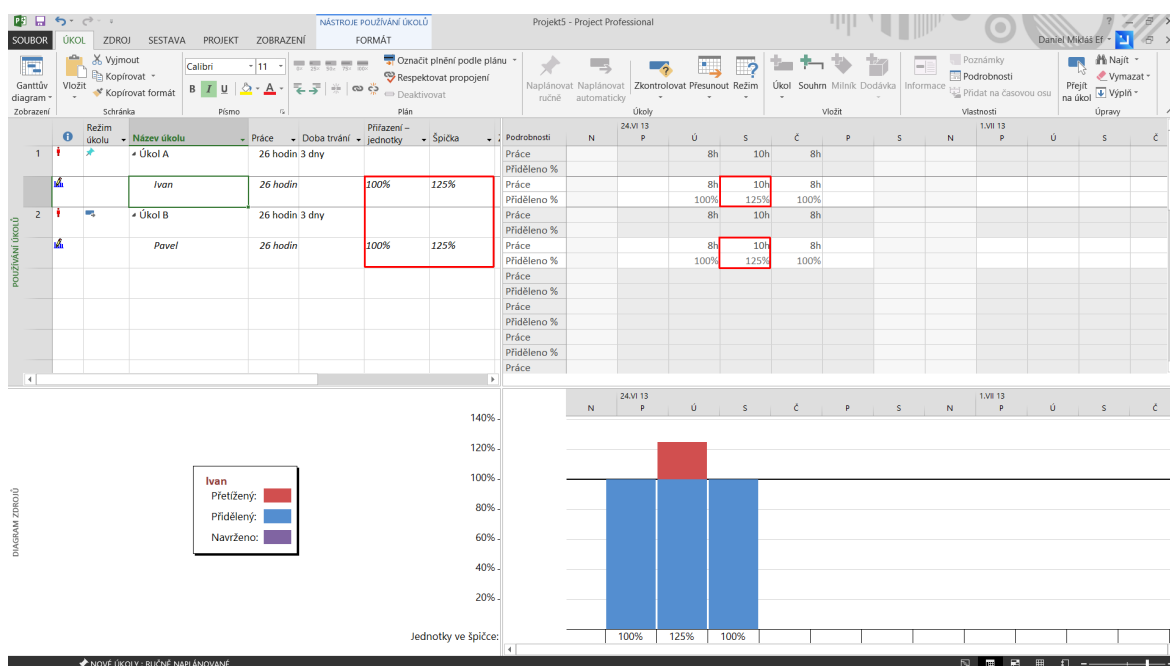
Obr. 7: Úvodné zobrazenie MS Project 2013

Pre rozšírenie možností aplikácie sú vyvíjané rôzne moduly, ktoré je možné následne k aplikácii pridať. Stanoviť kritickú cestu v MS Project potom môže byť riešená metódou CPM alebo metódou PERT.

Podobne ako činnosti je možné zadať aj míľniky projektu - ide o činnosť s nulovou dobou trvania. MS Project umožňuje pri realizácii projektu u jednotlivých činností zadávať informácie o percente plnenia činností. Grafické zobrazenie projektu potom zahŕňa aj tieto dáta o priebežnom plnení úlohy.

Zoznam zdrojov projektu je v aplikácii vedený formou databázy. U každého zdroja je možné nastaviť typ zdroja, zaradenie do skupiny, možnosti kapacity zdroja (pracovný úväzok) a jeho náklady vo forme štandardnej sadzby a nadčasovej sadzby. Aj tu je možné pridávať ďalšie stĺpce s informáciami o zdroji.

Špeciálnym zobrazením zdrojov je diagram zdrojov, ktorý umožňuje sledovať využitie zdrojov vzhľadom k jeho nastavenej kapacite (Obr.8). Ponuka zobrazenia činností a zdrojov je v programe rozsiahla a je možné ju rozšíriť o ďalšie vlastné nastavenia zobrazenia. Možnosti práce s aplikáciou MS Project sú široké a napriek tomu je jeho ovládanie intuitívne.

Obr. 8: Diagram zdrojov

5.2 Merlin

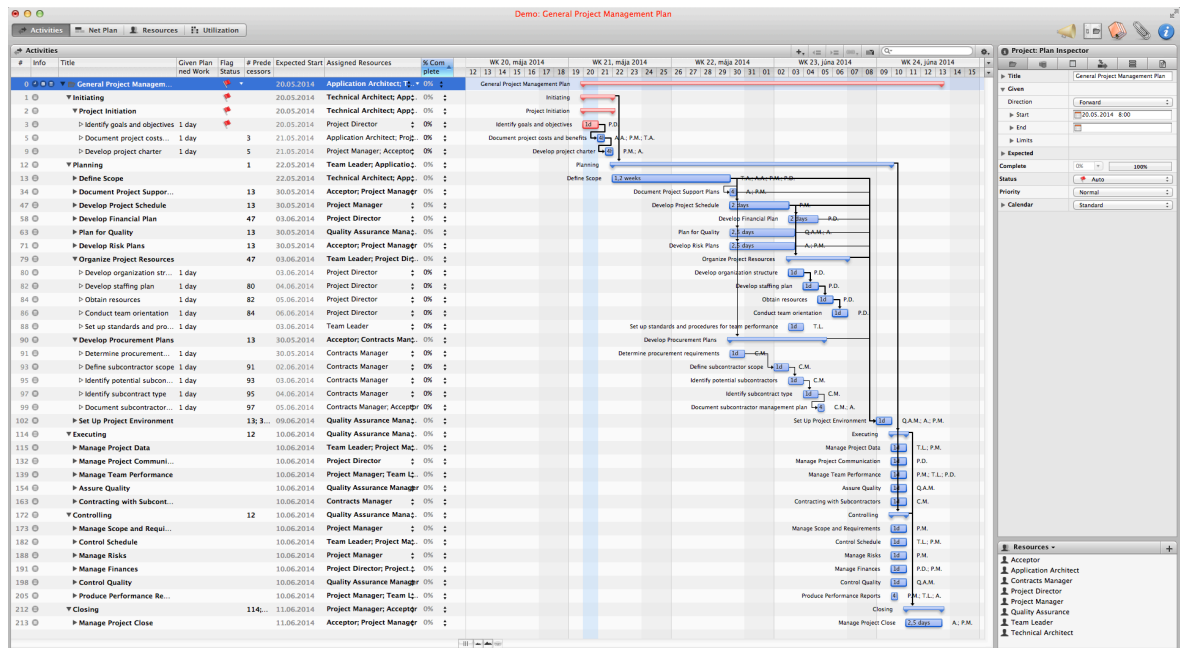
Merlin je softvér nemeckej spoločnosti ProjectWizards slúžiaci na plánovanie a riadenie projektu. Autori tohto nástroja tvrdia, že ho vyvíjajú projektoví manažéri pre projektových manažérov. Aplikácia Merlin sa predáva s niekoľkými rozšíreniami. Rozšírenie pre publikovanie projektových plánov na webe a klientsky webový prístup, Merlin Server (podobne ako je riešenie Microsoft Project Server) a v neposlednom rade rozšírenie pre iPhone alebo iPad, čo umožňuje mať projektový plán stále pri sebe.

Po spustení aplikácie uvidíte modálne okno, kde si môžete vybrať ďalšiu akciu. Na obrázku sú vidieť všetky možnosti začatia práce s projektovým plánom (Obr.9).

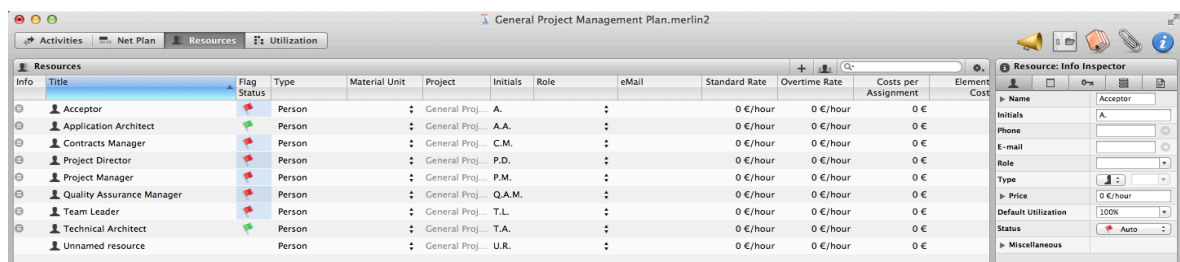
Obr. 9: Úvodné okno

Prostredie je už na pohľad jednoduchšie ako pri MS Project, ale aj v tomto prípade sa jedná o zobrazenie Ganttovho diagramu (Obr.10). Nevidíme tu také množstvo rôznych nastavení a program vyzerá, že nie je použiteľný pre profesionálne použitie. Prvý pohľad niekedy klame a po hlbšom preskúmaní tento program v ničom nezaostáva. Okrem sieťového grafu, správy zdrojov a ich zaťaženia sa v programe dá spracovávať rozpočet, pripojovať rôzna projektová dokumentácia, je tu aj možnosť evidovať a riadiť riziká a problémy projektu a ďalšie. Jednoducho je tu všetko čo by ste čakali od profesionálneho softvéru pre správu projektov. Jedinú nevýhodu vidím v jazyku. Merlin existuje len v anglickom jazyku, čo môže byť, ale nemusí byť pre niektorých užívateľov problém.

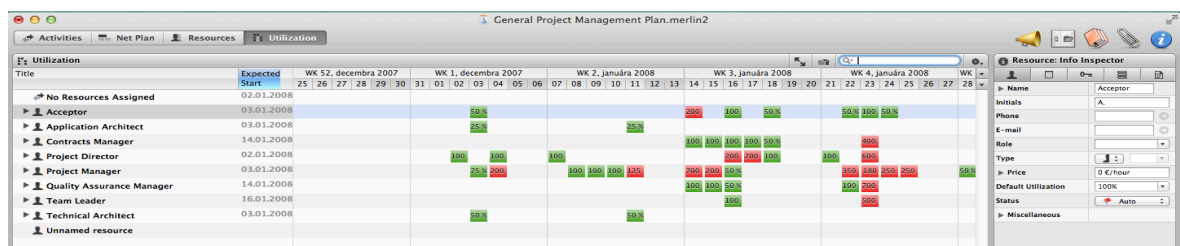

Obr. 10: Prostredie

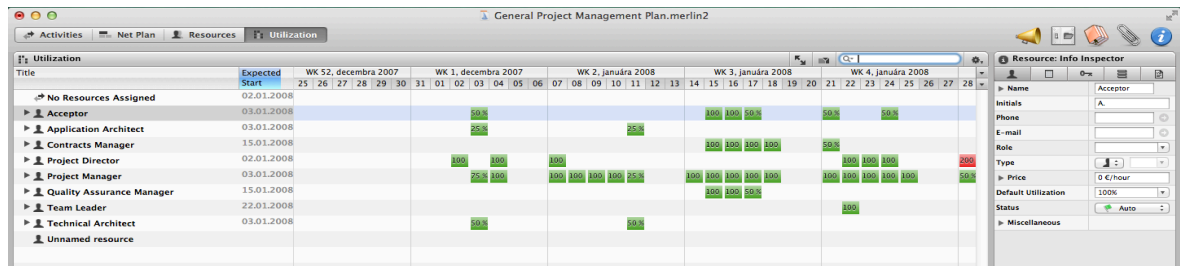
Výrobca aplikácie Merlin venuje práci so zdrojmi vcelku veľký priestor. Správu zdrojov uskutočňujeme cez okno Resources (Obr.11). Môžeme vytvárať skupiny zdrojov, importovať z adresára, doplniť údaje o úlohe, sadzbe, individuálnom kalendári a veľa ďalších. Vytáženie zdrojov zobrazíme cez záložku Utilization, ktorú nájdeme podobne ako Resources v ľavom hornom rohu (Obr.12). V prípade preťaženia zdrojov môžeme použiť nástroj Resource leveling, ktorý nám pomôže alebo skôr sám upraví plán aby sme sa vyhlížali preťaženiu zdrojov. Pri väčších projektoch s mnohými zdrojmi je to veľmi užitočné (Obr.13).

Obr. 11: Zdroje

Obr. 12: Využitie zdrojov

Obr. 13: Po použití „resource leveling“

5.3 Microsoft Excel

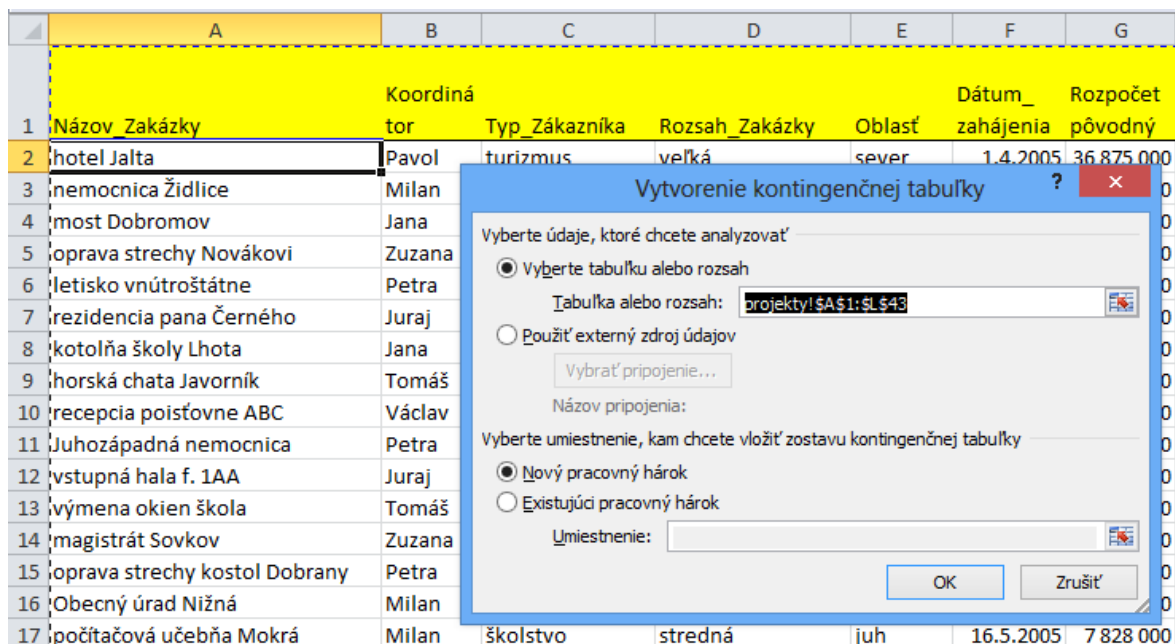
V prípade jednoduchšieho projektu nemusíme kupovať drahé programy pre správu projektov, ale môžeme využiť služby kancelárskeho balíka od Microsoftu, konkrétne jeho Microsoft Excel. V ňom sa nachádzajú okrem funkcií ako je vytvorenie jednoduchej tabuľky alebo grafu aj pokročilejšie nástroje, ktoré nám môžu pomôcť pri vytváraní jednoduchších projektov a projektových dokumentácií. Jedným z týchto nástrojov je vytvorenie kontingenčných tabuliek, ktoré nám uľahčia prácu. Kontingenčná tabuľka slúži na rýchle a prehľadné zobrazenie vzájomného vzťahu údajov. V praxi to môžeme použiť takto. Máme tabuľku (Tab.3), v ktorej sú zapísané realizované zákazky a ich podrobnejšie údaje ako je dátum zahájenia, rozsah zákazky, rozpočet atď.

Tab. 3: Základná tabuľka

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
		Koordiná			Dátum_	Rozpočet	Doterajšie					Rozpočet
1	Názov_Zakázky	tor	Typ_Zakaznika	Rozsah_Zakázky	zahajenia	původný	náklady	Materiál	Doprava	Práca		aktualizovaný
2	hotel Jalta	Pavol	turizmus	veľká	sever	1.4.2005	36 875 000	56 339 000	26 761 025	12 845 292	16 732 683	63 155 000
3	nemocnica Židlice	Milan	zdravotníctvo	veľká	západ	6.10.2003	47 499 000	9 979 000	4 051 474	2 005 779	3 921 747	30 681 000
4	most Dobromov	Jana	transport	stredná	juh	21.4.2004	999 000	1 712 000	992 960	448 544	270 496	7 769 000
5	oprava strechy Novákovi	Zuzana	súkromná osoba	stredná	sever	18.10.2003	3 303 000	763 000	344 113	207 536	211 351	8 560 000
6	letisko vnútroštátne	Petra	transport	veľká	sever	18.11.2003	41 247 000	5 015 000	2 221 645	1 499 485	1 293 870	72 590 000
7	rezidencia pana Černého	Juraj	súkromná osoba	malá	juh	6.11.2003	44 000	295 000	127 735	64 310	102 955	201 000
8	kotolňa školy Lhota	Jana	školsťvo	stredná	sever	13.10.2004	8 270 000	4 952 000	2 139 264	1 025 064	1 787 672	3 414 000
9	horská chata Javorník	Tomáš	turizmus	stredná	sever	21.12.2003	3 080 000	3 257 000	1 661 070	814 250	781 680	826 000
10	recepčia poisťovne ABC	Václav	finančníctvo	stredná	západ	20.6.2004	7 683 000	736 000	440 128	208 288	87 584	5 961 000
11	Juhozápadná nemocnica	Petra	zdravotníctvo	veľká	západ	8.1.2005	73 574 000	17 064 000	8 412 552	3 685 824	4 965 624	68 255 000
12	vstupná hala f. 1AA	Juraj	soukromá firma	malá	sever	21.11.2003	904 000	238 000	120 904	50 694	66 402	494 000
13	výmena okien škola	Tomáš	školsťvo	malá	východ	14.5.2004	493 000	72 000	28 800	19 872	23 328	1 190 000
14	magistrát Sovkov	Zuzana	štátna správa	stredná	sever	21.1.2005	3 078 000	4 089 000	2 379 798	1 198 077	511 125	4 856 000
15	oprava strechy kostol Dobrany	Petra	ostatné	malá	sever	23.5.2005	695 000	30 000	15 780	8 280	5 940	698 000
16	Obecný úrad Nižná	Milan	štátna správa	stredná	sever	31.8.2004	3 343 000	2 031 000	989 097	424 479	617 424	8 857 000
17	počítačová učebňa Mokrá	Milan	školsťvo	stredná	juh	16.5.2005	7 828 000	4 650 000	2 622 600	1 185 750	841 650	12 380 000
18	penzión U Malých	Václav	turizmus	stredná	sever	6.10.2003	3 465 000	4 304 000	2 018 576	1 020 048	1 265 376	9 003 000

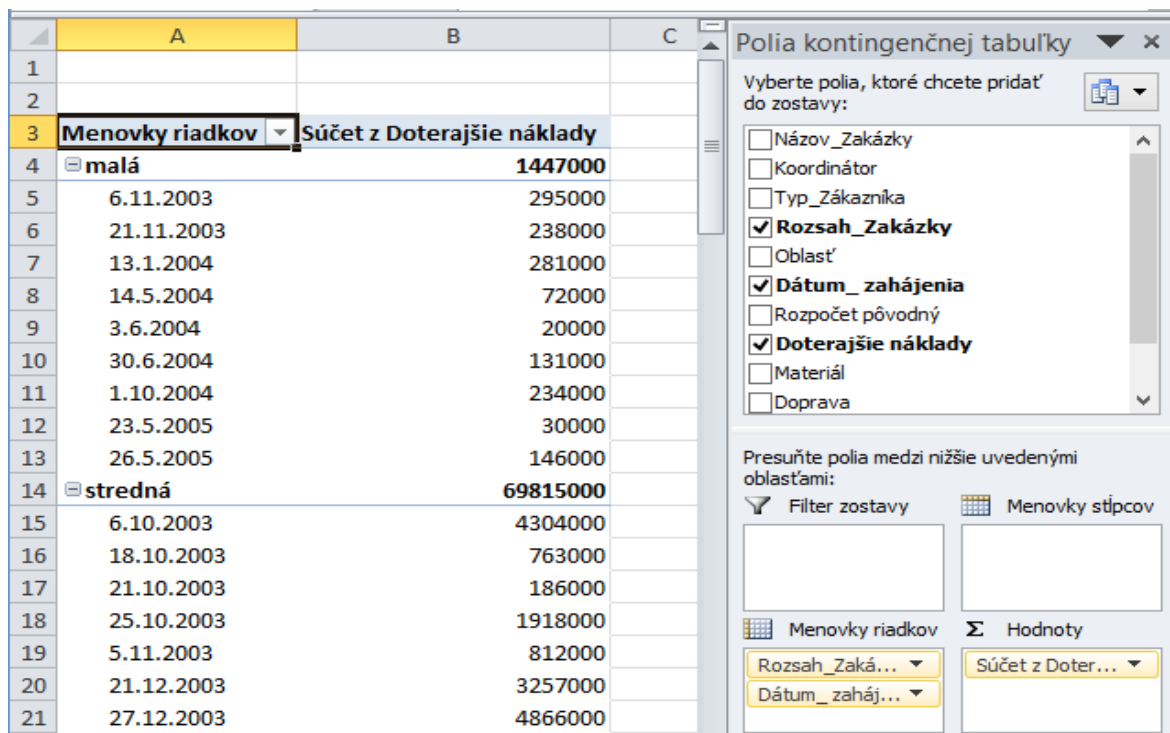
Pri jednoduchých výberoch tabuľky nám postačí filter, ale keby sme chceli napríklad vybrať Doterajšie náklady podľa rozsahu zákazky a dátumu zahájenia spolu v konkrétnych rokoch nám filter stačiť nebude. Vtedy pomocou tlačidla vložiť a kontingenčná tabuľka vložíme kontingenčnú tabuľku. Vyskočí okno o tom, v ktorom Vás

Excel informuje, že automaticky vybral oblasť (celú tabuľku), ktorú môžete poprípade zmeniť alebo jednoducho kliknúť OK (Obr.14).

Obr. 14: Vytvorenie kont. tabuľky

Po odkliknutí tohto výberu sa nám vytvorí kontingenčná tabuľka, v ktorej si zvolíme naše výberové kritériá, ktoré chceme zobraziť (Obr.14). Je to úplne jednoduché a excel si sám doplní čo bude v stĺpcoch a riadkoch.

Obr. 15: Výber kritérií

Keďže na začiatku sme chceli konečné zobrazenie v rokoch a nie podľa dátumov klikneme pravým tlačidlom na niektorý z dátumov zvolíme zoskupiť a z následného zoznamu vyberieme, že tabuľku chceme zoradiť podľa rokov (Obr.16).

Menovky riadkov	Súčet z Doterajšie náklady
malá	1447000
2003	533000
2004	738000
2005	176000
stredná	69815000
2003	16106000
2004	29285000
2005	24424000
veľká	113928000
2003	14994000
2004	25531000
2005	73403000
Celkový súčet	185190000

Polia kontingenčnej tabuľky

Vyberte polia, ktoré chcete pridať do zostavy:

- Názov_Zakázky
- Koordinátor
- Typ_Zákazníka
- Rozsah_Zakázky**
- Oblasť
- Dátum_zahájenia**
- Rozpočet pôvodný
- Doterajšie náklady**
- Materiál
- Doprava

Presuňte polia medzi nižšie uvedenými oblasťami:

Filter zostavy Menovky stĺpcov

Menovky riadkov Σ Hodnoty

Rozsah_Zaká... Súčet z Doter...

Dátum_zaháj...

Odložiť aktualizáciu roz... Aktualizovať

Obr. 16: Zoradenie

ZÁVER

Verejné financie sa po vstupe Českej republiky do Európskej únie stali bodom záujmu väčšieho množstva žiadateľov či už krajov, obcí, fyzických či právnických osôb. Je to z dôvodu objemnejších finančných prostriedkov poskytovaných EÚ. Bakalárska práca je rozdelená na dve časti.

V prvej teda teoretickej časti som urobil literárnu rešerš k téme dotácia. Zhromaždil som reakcie rôznych autorov na túto tému, ktoré boli väčšinou negatívne čo ma prekvapilo lebo som bol názoru, že finančná podpora má len pozitívne dopady. V tejto časti som tiež popísal obecne dotácie ich poskytovateľov a taktiež zdroj týchto prostriedkov, ktorým je štátny rozpočet.

V ďalšej časti som podrobnejšie opísal Európske štrukturálne fondy, ktoré sú zdrojom finančných prostriedkov pre podpory štátov v EÚ. Pokračoval som objasnením na čo slúžia a komu presne sú určené operačné programy v programovom období 2007-2014. Nasledujúce programové obdobie 2014-2020 som stručne popísal. Poukázal som na zmeny, ktoré sa udejú oproti predchádzajúcemu obdobiu. Na záver teoretickej časti som opísal postupy ako sa dotácie poskytujú a čerpajú na úrovni Českej republiky a ako na úrovni EÚ.

Praktická časť je venovaná projektu a vytvoreniu žiadosti. V prvej časti som sa zameril na projekt a riadenie projektu. Vysvetlil som pojem projekt a všeobecne definoval aké metódy projektového riadenia sa uplatňujú pri vytvorení projektovej dokumentácie.

Po vytvorení projektovej dokumentácie nasleduje samotné podanie žiadosti. V tejto časti som obecne rozobral aké všetky náležitosti sú potrebné pri vytváraní žiadosti o dotáciu. Každá žiadosť je odlišná a sú potrebné trochu iné náležitosti. Uviedol som aj najpoužívanejšie elektronické systémy na strane poskytovateľov, v ktorých sa žiadosti vyplňujú a podávajú.

Posledná časť je zameraná na softvérovú podporu riadenia projektov. Pre jednoduché projekty som uviedol pokročilejšiu funkciu v programe Microsoft Office. U zložitejších projektov som volil charakteristiku Microsoft Project. Keďže som používateľom systému Mac OSX od Apple volil som aj program Merlin, ktorý beží pod týmto operačným systémom.

ZOZNAM POUŽITÉJ LITERATURY

- [1] ČESKÁ REPUBLIKA. § 3 písm. a) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2000, částka 65. Dostupné na: www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-218#p3-1-a [cit. 2014-01-01]. ISSN 1211-1244.
- [2] HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAYTOVÁ. *Veřejné finance*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 340 s. ISBN 9788073574970.
- [3] *Veřejné finance* [online]. 2012 [cit. 2014-05-12]. Dostupné z: akela.mendelu.cz/~xfrid/SOUBOR11.htm
- [4] *Strukturální fondy* [online]. 2009 [cit. 2014-05-12]. Dostupné z: www.strukturalni-fondy.cz
- [5] MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal, 2009, 215 s. ISBN 9788087029565.
- [6] ČESKÁ REPUBLIKA. § 37 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2000, částka 65. Dostupné na: www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-218#p37-2 [cit. 2014-01-01]. ISSN 1211-1244
- [7] *ROP Severozápad* [online]. 2010 [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: <http://www.nuts2severozapad.cz/ropsz/ropsz-info>
- [8] Štátní rozpočet v kocke. In: *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2014 [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Informacni-letak_2014_Statni-rozpocet-v-kostce_II.pdf
- [9] *ROP Jihovýchod* [online]. 2010 [cit. 2014-05-12]. Dostupné z: <http://www.jihovýchod.cz/tiskove-centrum/strucne-o-rop-jv>
- [10] PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vydání. Praha: Management press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4
- [11] Štátne dotácie. *Centrálny portál pre neziskový sektor* [online]. [cit. 2014-05-22]. Dostupné z: http://www.1snsc.sk/statne_dotacie

- [12] Dotace, granty a příspěvky poskytované nevýdělečným organizacím. In: *Účetní kavárna* [online]. 2004 [cit. 2014-05-22]. Dostupné z: www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d8135v10788-dotace-granty-a-prispevky-poskytovane-nevydelecnym-organiz/
- [13] SCHWALBE, Kathy. *Řízení projektů v IT: kompletní průvodce*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2011, 632 s. ISBN 9788025128824.
- [14] ROSENAU, Milton D. *Řízení projektů: příprava a plánování, zahájení, výběr lidí a jejich řízení, kontrola a změny, vyhodnocení a ukončení*. Vyd. 2. Praha: Computer Press, 2003, xiv, 344 s. ISBN 8072262181. 16.NĚMEC, Vladimír. *Projektový management*. 1. vyd. Praha: Grada, 2002, 182 s. ISBN 8024703920.
- [15] NĚMEC, Vladimír. *Projektový management*. 1. vyd. Praha: Grada, 2002, 182 s. ISBN 8024703920.
- [16] Návrhy operačních programů 2014. *Regionální rada regionu soudržnosti Juhovýchod* [online]. [cit. 2014-05-23]. Dostupné z: <http://www.jihovychod.cz/eu-2014/navrhy-operacnich-programu-2014>
- [17] *Čtvrtletní monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, fondu soudržnosti v programovém období 2007–2013*. [online]. 2014 [cit. 2014-05-23]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/74f64759-c322-4211-a12c-1ebac7ebd8dc/CMZ_2014_IQ_elektronicka-final.pdf
- [18] *Benefit7* [online]. [cit. 2014-05-23]. Dostupné z: <https://www.eu-zadost.cz/>
- [19] *Management mania* [online]. 2012 [cit. 2014-05-23]. Dostupné z: <https://managementmania.com/sk/knowledge>
- [20] *Základy projektového řízení* [online]. [cit. 2014-05-23]. ISBN ISBN 978-80-244-3124-6. Dostupné z: http://www.ff.upol.cz/fileadmin/user_upload/FF-katedry/psychologie/publikace/Bendova/Bendova_K_a_kol_zaklady_projektoveho_rizeni.pdf
- [21] Česko je nejhorší zemí EU v čerpání dotací, problémy budou i letos. In: *Eurospravy.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-05-23]. Dostupné z: <http://domaci.eurospravy.cz/politika/87072-cesko-je-nejhors-i-zemi-eu-v-cerpani-penez-problemy-budou-i-letos/23>. <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6344115>

- [22] Výhody a negativa programového financování obcí. In: *Deník veřejné správy* [online]. 2008 [cit. 2014-05-23]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6344115>
- [23] Fiskální federalismus. In: *VEŘEJNÉ FINANCE - studium* [online]. [cit. 2014-05-23]. Dostupné z: finance-verejne.blogspot.cz/2011/01/fiskalni-federalismus.html
- [24] Dotace – požehnání, nebo problém?. In: *ERPForum* [online]. 2011 [cit. 2014-05-23]. Dostupné z: <http://www.erpforum.cz/erp-trendy/dotace-pro-firmy-pozehnani-nebo-problem.html>
- [25] Dotace likvidují naše hospodářství. In: *Parlamentní listy.cz* [online]. 2013 [cit. 2014-05-23]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/ekonomika/Dotace-likviduji-nase-hospodarstvi-Ekonomove-vam-reknou-proc-269369>
- [26] FÜRST, Tomáš. Bohouš chce víc chlebiček!. In: *FINMAG* [online]. 2013 [cit. 2014-05-23]. Dostupné z: <http://finmag.penize.cz/ekonomika/268256-bohous-chce-vic-chlebicku!>
- [27] MACH, Petr. Evropské dotace jsou škodlivé. In: *Centrum pro ekonomiku a politiku* [online]. 2006 [cit. 2014-05-23]. Dostupné z: <http://cepin.cz/cze/prednaska.php?ID=678>
- [28] Aréna názorů: Je čerpání evropských dotací prospěšné?. In: *Reflex: společenský týdeník* [online]. Praha: Ringier ČR, 2013 [cit. 2014-05-23]. Dostupné z: <http://www.reflex.cz/clanek/zpravy/49457/arena-nazoru-je-cerpani-evropskych-dotaci-prospesne.html>
- [29] *ROP Moravskoslezsko* [online]. 2008 [cit. 2014-05-12]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/dotace-a-financovani/zdroje-financovani-z-eu/regionalni-operacni-programy-rop/rop-moravskoslezsko.html>

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obr. 1: Trojimperatív.....	40
Obr. 2: WBS a Ganttov diagram.....	43
Obr. 3: Konto žiadostí.....	47
Obr. 4: Nová žiadosť	47
Obr. 5: Prihlásenie do verejnej súťaže.....	49
Obr. 6: Návrh projektu.....	49
Obr. 7: Úvodné zobrazenie MS Project 2013	51
Obr. 8: Diagram zdrojov	52
Obr. 9: Úvodné okno	53
Obr. 10: Prostredie.....	54
Obr. 11: Zdroje	54
Obr. 12: Využitie zdrojov	54
Obr. 13: Po použití „resource leveling“	55
Obr. 14: Vytvorenie kont. tabuľky	56
Obr. 15: Výber kritérií	56
Obr. 16: Zoradenie.....	57

ZOZNAM TABULIEK

Tab. 1: Prehľad rozdelenia finančných prostriedkov [17]	33
Tab. 2: Porovnanie OP [16]	35
Tab. 3: Základná tabuľka	55

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1: Efekt účelovej dotácie [23].....	14
Graf 2: Efekt neúčelovej dotácie [23].....	14
Graf 3: Alokácia tematických OP [4]	23
Graf 4: Alokácie jednotlivých ROP [4]	26
Graf 5: Alokácia OP Praha [4].....	30
Graf 6: Rozdelenie prostriedkov z fondov EÚ medzi štáty [4]	32